Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 KAYACHIKITSA - I

(BAMS 2010 Syllabus is applicable to BAMS 2010 Old/New Students)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - "A" (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

Short answer question (any five out of six):

 $[5 \times 3 = 15]$

- वोष शाखेतून कोष्ठात आणण्याचे उपाय लिहा.
 - Write the measures to bring doshas from Shakha to Koshtha.
- संक्षेपत : क्रियायोगे निदानपरीवर्जनम् (सु. उ.1/25) सूत्र स्पष्ट करा.
 Explain the Sutra 'Sankshepatah Kriyayoge nidanparivarjanam. (Su. U. 1/25)
- कायचिकित्सा व्याख्या लिहा.
 Define Kayachikitsa.
- d) नैष्ठिक चिकित्सा.
 - Naishthik chikitsa
- e) लीन दोषांची चिकित्सा.
 - Lin dosha chikitsa.
- उपशय अनुपशयाचे चिकित्सेतील महत्व लिहा.
 Write down importance of Upashaya Anupashaya in Chikitsa.

P.T.O

N - 782

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

Short answer question (any six out of seven):

 $[6 \times 5 = 30]$

a) स्त्रोतोदृष्टीची सामान्य लक्षणे लिहा.

Write down Srotodushti Samanya Lakshan.

b) शुद्ध, अशुद्ध चिकित्सा लिहा.

Write down shuddha and Ashuddha chikitsa.

साम - निराम वायुची लक्षणे व आम दोष चिकित्सा सिद्धांत लिहा.
 Write Sam and Niram Vayu Lakshan & Aam Dosha Chikitsa Siddhanta.

बृंहण चिकित्सा स्पष्ट करा.

Explain Brimhan Chikitsa.

वीर्ण ज्वर आयुर्वेद व आधुनिक चिकित्सा लिहा.

Write Ayurvedic and modern Treatment of Jeerna Jwara.

f) औषध सेवन काल.

Aushadha Sevan kal.

g) लंघन चिकित्सा.

Langhan Chikitsa.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

कोधन चिकित्सा महत्व सांगून षड्विध उपक्रम सविस्तर वर्णन करा.
 Write importance of Shodhan chikitsa and describe shadvidha upakram in detail.

घ्याधी प्रत्यनिकक्षमता सविस्तर स्पष्ट करा.

Describe Vyadhi Pratyanik Kshamata in detail.

c) योग आणि आयुर्वेद सहसंबंध स्पष्ट करा.

Explain relation between Yoga and Ayurveda.

 लेप्रसीची आधुनिक चिकित्सा लिह्न संप्राप्ती भंगासाठी उपयुक्त आयुर्वेद चिकित्सा लिहा.
 Write down modern Medicine Treatment of Leprosy & Useful Ayurved Treatment for Samprapti Bhanga.

聚聚聚

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 KAYACHIKITSA - II

(BAMS 2010 Syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New Students)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

Short answer questions (any five out of six):

 $5 \times 3 = 15$

- a) कुष्ठ व्याधीचे दोष, दुष्य लिहा. Write dosha, dushya of Kushta.
- कृमी व्याधीची सामान्य चिकित्सा लिहा.
 Write samanya chikitsa of Krumi.
- c) छर्दी व्याधीचे हेतु व भेद लिहा. Write hetu and Bheda of Chhardi.
- d) संधिगतवाताची चिकित्सा वर्णन करा. Write treatment of Sandhigata vata.
- e) क्षयज कास चिकित्सा लिहा. Write chikitsa of Kshayaja kasa.
- f) शोध या लक्षणाचे व्याधी व्यवच्छेद लिहा. Write differential diagnosis of Shotha Lakshana.

N - 783

P.T.O

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही सहा):

Short answer questions (any six out of seven):

 $[6 \times 5 = 30]$

क्तिपत्त व्याधीचे प्रकार व चिकित्सा लिहा.

Write types and treatment of Raktapitta.

b) हृद्रोग आयुर्वेदानुसार प्रकार व चिकित्सा लिहा.

Write types & Chikitsa of Hridroga according to Ayurved.

c) मूत्रकृच्छ व मूत्राघात भेद स्पष्ट करा.

Write difference between Mutrakrichha and Mutraghaat.

d) आमवात सम्प्राप्ती व चिकित्सा वर्णन करा.

Describe samprapti and treatment of Amavata.

e) काश्यं चिकित्सा वर्णन करा.

Explain Karshya chikitsa.

f) विसर्प चिकित्सा लिहा.

Explain Visarpa Chikitsa.

g) वातज कास पथ्यापथ्य लिहा.

Write pathyapathya of Vataj kasa.

SECTION - B (45 Marks)

दीघोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer questions (any three out of four):

a) श्वास हेतु, प्रकार व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

Describe hetu, types and chikitsa of Shwasa vyadhi in detail.

b) कामला हेतु, प्रकार व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

Describe hetu, types and chikitsa of Kamala vyadhi in detail.

c) प्रहणी हेतु, प्रकार व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

Describe hetu, typess and chikitsa of Grahani vyadhi in detail.

d) कुष्ठ व्याधीची सम्प्राप्ती, भेद व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

Write samprapti, bheda and chikitsa of Kushta in detail.

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 KAYACHIKITSA - III

(B.A.M.S. 2010 Syllabus is Applicable to BAMS 2010/Old/New Students)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - "A" (45 Marks)

लयुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच)

 $[5 \times 3 = 15]$

Short answer question (any five out of six)

- क्षेन्झायटी न्युरोसीस लक्षणे लिहा.
 Write Symptoms of Anxiety neurosis.
- b) त्वक्गत वात चिकित्सा.

 Describe chikitsa of Twakgata vata.
- c) मेध्य रसायन वर्णन करा. Explain Medhya Rasayan.
- d) रिनल फल्युअरची लक्षणे लिहा. Write symptoms of Renal failure.
- e) ॲंटो इम्युन डिसीज म्हणजे काय? चार उदा. द्या. What is auto immune disease? Give four examples.
- f) यात्राजनित विकारांची नावे व संक्षिप्त चिकित्सा लिहा. Write the names of disease due to travelling and their treatment.

P.T.O

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा)

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

a) खाद्य विघाक्त लक्षणे व चिकित्सा वर्णन करा.

Write symptoms and treatment of food poisoning.

हायपरधाँरायडीझमची लक्षणे व परीक्षणे वर्णन करा.
 Write the symptoms, investigations of Hyper thyrodisam.

स्वेदनम् स्नेहसंयुक्तं पक्षाघाते विरेचनम् सूत्र स्पष्ट करा.

Explain above sutra in detail. कंपवात म्हणजे काय? लक्षणे व चिकित्सा लिहा.

What is kampavata. Explain its symptoms and treatment.

e) संधिगतवाताची लक्षणे व चिकित्सा लिहा.

Describe symptoms and treatment of sandhigatavata.

f) दीर्घमायुः स्मृति मेधामारोग्यं तरूणं वयः सूत्र स्पष्ट करा. Explain above sutra in detail.

g) स्थैल्य चिकित्सा सुत्र सांगा.

Describe Sthoolya chikitsa sotra.

SECTION - "B" (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

a) उन्माद व्याधीची निदानपंचक व चिकित्सा वर्णन करा.

Describe Nidanpanchak of Vyadhi Unmaad and its Treatment.

 रसायन म्हणजे काय? त्याचे प्रकार, सेवनविधी सांगून सध्याच्या व्यवहारामध्ये त्याचे काय महत्व आहे हे सविस्तर वर्णन करा.

What is Rasayana? Describe its types, sevanvidhi and its importance in day to day life.

वातव्याधीचे प्रकार वर्णन करून पक्षवध सम्प्राप्ती व चिकित्सा वर्णन करा.

Describe vatavyadhi types and write pakshavadha samprapti and chikitsa in detail.

 वाजीकरण म्हणजे काय सांगून वार्धक्यजन्य अवस्थेतील व्याधी सांगून त्याची चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

What is Vajikarana? Describe the diseases in geriatric age and treatment in detail.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 KAYACHIKITSA - I

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.

Draw diagrams wherever necessary.

6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

 $|5 \times 3 = 15|$

Short answer question (any five out of six):

- "चिकित्सा चतुष्पाद" सविस्तर लिहा.
 Write in details about "Chikitsa Chatushpada".
- दशविध परीक्षांची नावे लिहा.
 Write down the name of Dashvidha pariksha.
- c) कफदोषाची चिकित्सा (कफदोष चिकित्सा उपक्रम) लिहा. Write down the treatment for Kapha Dosha (Kapha Dosha-upakram).
- d) मनाचे स्थान, गुण, कर्म लिहा. Write down the Sthana (place), Guna (qualities), Karmas (functions) of Mana.
- e) अनुपानाचे महत्व लिहा. Write down the importance of Anupana.
- f) ओजक्षय लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down about clinical features and treatment of 'Oja-kshaya'.

P.T.O

N - 764

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

- a) 'आहार विषवाधा' (food poisoning) लक्षणे, तपासणी, व चिकित्सा लिहा.
 Write down the clinical features, investigations, and treatment of food poisoning.
- b) वार्धक्यजन्य व्यार्धीची चिकित्सा लिहा.

Write down the treatment of Vardhakyajanya vyadhi (Geriatric diseases).

थायराँइड गाँयटरची (Thyroid Goitre) चिकित्सा लिहा.
 Write down treatment of Thyroid Goitre.

d) मलेरियाची चिकित्सा लिहा.

Write about management of Malaria.

e) आमवाताची चिकित्सा लिहा.

Write down treatment of Aamvata.

लंघन उपक्रम सविस्तर वर्णन करा.

Describe in details about 'Langhan chikitsa'.

g) योग, निसर्गोपचार चिकित्सा पद्धतींची चिकित्सा तत्वे लिहा.

Write about general principles for health maintainance and treatment in Yog and Naturopathy.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

- व) ज्वर प्रकार लिहून नवज्वर (तरुण ज्वराची) चिकित्सा सविस्तर लिहा. तीव्र ज्वराची आत्यिक चिकित्सा वर्णन करा.
 - Write types of 'Jwar'. Write in detail about treatment of 'Nav-Jwar' (Tarun Jwar). Write emergency management of Hyperpyrexia.
- b) पाण्डु प्रकार व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.
 - Describe types of Pandu and write in details about treatment of Pandu.
- हद्रोग चिकित्सा सविस्तर लिहा. उच्च रक्तदाब नियंत्रक औषधी (Anti-Hypertensive drugs) सविस्तर वर्णन करा.
 - Write in detail about 'Hridrog Chikitsa'. Describe Anti-Hypertensive drugs in details.
- d) कुष्ठ प्रकार, चिकित्सा, शोधनोपक्रम आणि कल्प सविस्तर लिहा. Write in details about Types, Treatment, Shodhan Chikitsa and Kalpa in Kushtha Chikitsa.

N - 764

Fourth / Third B.A.M.S. (2012) (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 SHALAKYA TANTRA - I

(Fourth BAMS 2012 Syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New Students w.e.f. Summer-2018 Exam)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

 $[5 \times 3 = 15]$

Short answer question (any five out of six):

- व) नेत्ररोगाचे सामान्य हेतु लिहा.
 Write samanya hetu of Netraroga.
- प्रथम पटलगत दोषदृष्टिची लक्षणे लिहा.
 Write lakshanas of Pratham patalgat dosh-dushty.
- अर्जुन व्याधि लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write lakshanas and treatment of Arjun vyadhi.
- वृष्टिचे वर्णन करा.
 Describe Drushti.
- e) सॅक सिरीजिंग वर्णन करा. Describe sac syringing.
- नेत्रस्ताव विविध कारणे लिहा.
 Write various causes of watering of eyes.

03703A

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

बलेफॅरायटीसविषयी लिहा.

Write about Blepharitis.

क्यकर्माचे नेत्ररोगात महत्व वर्णन करा.
 Describe importance of Nasyakarma in Netraroga.

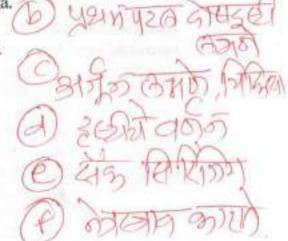
पर्वणी व्याधिचे लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write lakshanas and treatment of Parvani vyadhi.

वर्त्म शारीर रचना वर्णन करा.
 Describe eye lid anatomy.

तर्पण विधि लिहून कार्मुकता लिहा.
 Describe Tarpan vidhi and its Karmukata.

रटॅफिलोमा विषयी वर्णन करा.
 Describe about staphyloma.

g) निस्टॅम्पस वर्णन करा. Describe Nystagmus.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

a) नेत्र शारीर रचना व क्रिया सविस्तर वर्णन करा.

Describe in detail about anatomy and physiology of eye.

प्यालस व्याधि सविस्तर वर्णन करून त्याचे शस्त्रकर्म लिहा.
 Describe in detail about puyalasa vyadhi and its operative procedure.

अर्म व्याधि प्रकार, लक्षणे लिह्न त्याचे शखकर्म लिहा.
 Write types, lakshanas of Arma vyadhi and its operative procedure.

d) अधिमंथ व्याधिचे सविस्तर वर्णन करून उपाययोजना लिहा. Describe Adhimanth in detail and write its remedial measures.

8

[Total No. of Pages : 2 - 03703B

Fourth / Third B.A.M.S. (2012) / (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019

SHALAKYA TANTRA - II

(Fourth BAMS 2012 Syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New Students w.e.f. Summer - 2018 Exam.)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.

Draw diagrams wherever necessary.

Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

 $[5 \times 3 = 15]$

Short answer question (any five out of six):

- a) कवल व गण्डुष विधी वर्णन करा.

 Describe Kawal and Gandush Vidhi.
- नासारोगाचे सामान्य हेत् लिहा.
 Write Samanya hetu of Nasaroga.
- कर्णपूरण विधि वर्णन करा च त्याची व्याधिघ्नता लिहा.
 Describe Karnpuran Vidhi and its indications.
- क्षेत्रोपिचू विधि व उपयुक्तता लिहा.
 Describe Shiropichu Vidhi and its uses.
- e) शिताद व्याधीचे वर्णन करून चिकित्सा लिहा. Describe Shitad Vyadhi and its treatment.
- मुखरोगाचे सामान्य हेत् लिहा.
 Write Samanya Hetu of Mukharoga.

P.T.O

N-769

03703B

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

व) नासानाह व्याधीची कारणे व चिकित्सा लिहा.

Write causes and treatment of Nasanah Vyadhi.

b) प्रिकर्ण व्याधीची कारणे व चिकित्सा लिहा. Write causes and treatment of Putikarna Vyadhi

c) मुखपाकाचे वर्णन करा.

Describe Mukhapak Vyadhi.

d) कर्णपाली सिवन कर्म लिहा.

Describe about Karnapali Sivan Karma .(Auropolasty.)

e) पित्तज शिर:शूलाचे वर्णन करा. Describe Pittaj Shirshul.

f) कर्णगुथक निर्हरण विधि लिहा.

Write about Karnaguthaka Nirharan Vidhi.

g) शिताद व्याधि व चिकित्सा वर्णन करा. Write Shitad Vyadhi and its treatment.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

a) ''नासा ही शिरसो द्वारम्'' स्पष्ट करा.

Explain "Nasa Hi Shiraso Dwaram".

गिलायु ग्रंथी वृद्धीचे वर्णन करून शखकर्म लिहा.
 Describe Gilayu Granthi Vridhhi(Tonsillitis) and its operative procedure.

गलगंड व्याधि सविस्तर लिहा.
 Describe Galgand Vyadhi in detail.

d) कर्णबाधियांची कारणे, परीक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write causes, examinations and treatment of Karnabadhirya .(Deafness)

ಹೊಹಿಹ

Fourth / Third B.A.M.S. (2012) / (2010) Examination, Summer (Phase - II) - 2019

SHALYA TANTRA - I

(Fourth BAMS 2012 Syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New Students w.e.f. Summer - 2018 Exam.)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

 $[5 \times 3 = 15]$

Short answer question (any five out of six):

- सी.टी. स्कॅन परीक्षणाचे शल्यतंत्रामधील महत्त्व.
 Importance of C.T. Scan test in Surgical practices.
- b) सुश्रुतोक्त यंत्रांचे गुण लिहा.
 Properties of 'Yantra' according to Sushruta.
- आयुर्वेदानुसार रक्तस्तंभनाचे उपाय लिहा.
 Management of haemostasis as per Ayurveda.
- d) वर्जर्म् डीसीज (Berger's disease) चे हेतु, लक्षणे लिहा. Aetiological factors, signs and symptoms of Berger's disease.
- एच. आय. व्ही. संक्रमण टाळण्याकरीता प्रतिबंधात्मक उपाय लिहा.
 Safety precautions to avoid HIV infection.
- f) कोथ व्याख्या, हेतु व लक्षणे लिहा. Write down definition, causes and signs-symptoms of Gangrene.

N - 766

P.T.O

03702A

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

व) त्रिविध कर्म वर्णन करा.

Write down about Trividh Karma.

सविष आणि निर्विष जलीकांची नावे लिहून जलीकेचे महत्व लिहा.
 Write names of poisonous and non-poisonous Jalauka and write importance of 'Jalauka'.

वंत्राची व्याख्या लिह्न स्वस्तिक यंत्र वर्णन करा.
 Define Yantra and write in detail about Swastika Yantra.

d) आधुनिक मतानुसार व्रण संरोहणाच्या अवस्था लिहा.
 Stages of wound healing according to modern science.

e) मर्माचे प्रकार व संख्या लिहून मर्माघाताची लक्षणे लिहा.

Types and numbers of 'Marmas' and signs and symptoms of 'Marmaghata'.

क्षारसूत्र निर्माणविधी लिहून त्याची कार्मुकता लिहा.
 Method of preparation of Ksharasutra and its importance.

g) गोफणा बंधाचे आकृतीसह सविस्तर वर्णन करा. Explain in detail about 'Gophana Bandha' with its figure.

SECTION - B (45 Marks)

दीघोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

क हा चौथा दोष आहे याबद्दल विवेचन करून रक्तमोक्षणाचे सविस्तर वर्णन करा.
 Explain 'Rakta as fourth dosha' and write in detail about Raktamokshana.

क्षार म्हणजे काय ते लिहून क्षाराचे महत्व स्पष्ट करून क्षारकर्माविषयी सविस्तर वर्णन करा.
 Explain definition and importance of 'Kshara' and write in detail about 'Ksharkarma'.

दग्ध म्हणजे काय ते लिह्न दग्धव्रणाविषयी सविस्तर वर्णन करा.
 What is 'Dagdha'? Write in detail about Dagdhavrana.

सिराकौटिल्य म्हणजे काय ते सांगून सिराकौटिल्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
 Define 'Varicosity of Veins' and explain in detail about Varicose Veins.

Der ger 1 diseans

-2
(0.9) - CT scam

N-766

Fourth / Third B.A.M.S. (2012) (2010) Examination, Summer (Phase -II) - 2019 SHALYA TANTRA - II

(Fourth BAMS 2012 Syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New Students w.e.f. Summer-2018 Exam)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

Vyadhi.

 $|5 \times 3 = 15|$

Short answer question (any five out of six):

पौरुषग्रंथी वृद्धीची लक्षणे लिहा.

Write down clinical features of Benign enlargement of Prostate.

- फुप्फुस जलमयता (प्लुरल इफयुजन) व्याधीची लक्षणे व परीक्षणे लिहा. Write down clinical features and investigation of Pleural effusion.
- परिवर्तिका व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write down management of Paraphimosis.
- सुश्रुतोक्त अर्श व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write down treatment of Arsha as per Sushruta.
- 'उदरशूल' व्याधीचे निदान व लक्षणे लिहा. Write down differential diagnosis and signs, symptoms of 'Udarshool' fair alder
- 'फलकोषविवर्तन' व्याधीची लक्षणे लिहा. Write down clinical features of Torsion of Testis.

P.T.O

N - 767

A. T. Seimiraz. @ OPE B Plusad ethurion O Paraphieneris & Assira su @ Warsholl & Tornion of Tornion of Marshall (8) Tornion of Tornion of the O3702B Testin.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

मूत्राधात हेतू व प्रकार वर्णन करा.
 Write down etiopathogenesis and types of Mutraghata.

पित्ताश्मरी व्याधीची कारणे लिहा.
 Write down etiology of Cholelithiasis.

तीव्र अग्न्याशय शोथाची चिकित्सा लिहा.
 Write down management of Acute Pancreatitis.

d) स्तनग्रंथी (फायब्रोएडिनोमा) व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down clinical features and treatment of Fibroadenoma of breast.

e) उर्ध्व अन्नवह स्रोतोगत रक्तस्तावाची कारणे लिहा. Write down causes of upper GI bleeding.

f) पायलोरीक स्टेनोसिस व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write down treatment of Pyloric Stenosis.

पविनीगत अश्मरी लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down signs, symptoms and treatment of Ureteric calculi.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

- स्तनार्बुदाची कारणे, लक्षणे, निदान व शस्त्रकर्म सहित चिकित्सा लिहा.
 Write down causes, clinical features, diagnosis with surgical treatment of Ca Breast.
- भगंदर व्याधीची कारणे, लक्षणे, निदान, गुडसाल्स नियम व चिकित्सा लिहा.
 Write down etiology, clinical features, diagnosis, Goodsalls rule and treatment of Fistula in Ano.
- प्रजिव्द्वी (हायड्रोसील) व्याधीची कारणे, लक्षणे, प्रकार, निदान व चिकित्सा लिहा.
 Write down causes, clinical features, types, diagnosis and treatment of Hydrocele.
- अांत्रावरोध' व्याधीची कारणे, लक्षणे, प्रकार, निदान व चिकित्सा लिहा.
 Write down causes, clinical features, types, diagnosis and treatment of intestinal obstruction.

किकीकी

N - 767

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 PANCHAKARMA

(Fourth BAMS 2012 syllabus is applicable to BAMS 2010/Old/New students w.e.f. Summer-2018 Exam)

Total Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1)

- 1) Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- Use common answerbook for all Section.

SECTION - "A" (45 Marks)

लघत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

 $15 \times 3 = 15$

Short answer question (any five out of six):

- तैल स्नेहाचे गुण व उपयोग लिहा.
 Write properties and uses of Taila sneha.
- पंचकमांतील कोष्ठ परीक्षेचे महत्व लिहा.
 Write Importance of Koshta examination in Pancharma.
- वमन अतियोगाची लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write the lakshanas and treatments of Vamana atiyoga.
- अनुलोमन हा विरेचन प्रकार लिहा.
 Write Anulomana type of Virechana.
- वैतरण बस्तिचे घटक व कार्मुकत्व लिहा.
 Write ingradients and mode of action of Vaitarana-basti.
- एस. डब्ल्यू, डी. थेरपीचे उपयोग लिहा.
 Write uses of SWD (Short Wave Diathermy).

N - 762

P.T.O

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

 $[6 \times 5 = 30]$

Short answer question (any six out of seven):

- मूर्ध तैल म्हणजे काय? ते सांगून त्याचे प्रकार व उपयोग लिहा.
 What do you mean by Murdha-taila? describe their types and uses.
- विरेचनाचे सम्बक् योग, अयोग, अतियोग लक्षणे लिहा.
 Describe the symptoms of Samyaka, Ayoga, Atiyog of Virechana.
- वामक द्रव्यांचे गुण व कार्य वर्णन करा.
 Describe the properties and actions of Vamak-dravyas.
- संख्येनुसार बस्तीचे प्रकार वर्णन करा.
 Describe the types of Basti according to 'Sankhya'.
- संसर्जन क्रमाचे महत्व सांगा व मध्यम शृद्धीसाठी संसर्जन क्रम लिहा.
 Describe Importance of Sansarjan kram and also give Sansarjan Kram for Madhyam-shudhi.
- त) आधुनिक व पारंपारिक काळात वापरली जाणारी बस्ती यंत्र वर्णन करा.
 Describe Basti-yantras used in modern and traditional era.
- g) अनुवासन बस्तीचे प्रधान कर्म लिहा. Describe pradhankrama of anuvasana-basti.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीघोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 15 = 45]$

Long answer question (any three out of four):

- बस्ती अर्धचिकित्सा का सांगितली आहे.
 Explain Importance of Basti as Ardha-Chikitsa.
- b) चरकोक्त स्वेदन प्रकार सविस्तर लिहा. Explain the types of Swedana according to Charaka.
- तस्यविधी व्यापदांसह सविस्तर वर्णन करा.
 Explain Nasya-vidhi along with their Vyapadas.
- तक्तमोक्षणाचे प्रकार लिहून रक्तमोक्षणाचे कार्मुकत्व वर्णन करा.
 Explain the types of Raktmokshanas and their mode of action.

N-762

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer (Phase - II) - 2019 RESEARCH METHODOLOGY AND MEDICAL STATISTICS

Total Duration: 2 Hours

Total Marks: 44

Instructions: 1)

- Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use of simple calculator.

SECTION - "A" (24 Marks) (Research Methodology)

लघुत्तरी प्रश्न (पाचपैकी कोणतेही चार) :

 $14 \times 4 = 16$

Short answer question (any four out of five) :

- अनुसंधानाच्या प्रकाराबद्दल थोडक्यात लिहा.
 Write a short note on types of Research.
- अनुसंधानात "प्रत्यक्ष प्रमाणा" चे महत्व.
 Importance of "Pratyaksha praman" in Research.
- अनुसंधानाची व्याख्या व पर्याय लिहा.
 Write definition and synonyms of Anusandhn.
- d) थोडक्यात लिहा "पबमेड".
 Short note on "Pubmed".
- e) आयुर्वेदामधे अनुसंधानाची व्याप्ति स्पष्ट करा.
 Explain scope of Research in Ayurved.

P.T.O

N - 763

2. दिर्घोत्तरी प्रश्न :

 $[1\times8=8]$

Long answer question:

अनुसंधान प्रक्रियेमधे ''इधिक्स्" चे महत्व स्पष्ट करा.
 Elaborate the importance of "Ethics" in Research process.

OR

'अनुसंधान प्रक्रिये' चे सविस्तर वर्णन करा.
 Explain 'Research process" in detail.

SECTION - "B" (20 Marks) (Medical Statistics)

3. लघुत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

 $[3 \times 4 = 12]$

Short answer question (any three out of four):

- a) स्टेंडर्ड एस Standard Error
- ऑरथमॅटीक सरासरी Arithmetic mean.
- c) प्रोबॉबिलिटी Probability.
- d) नॉर्मल डिस्ट्रीब्युशन
 Normal distribution.

4. दिर्घोत्तरी प्रश्न :

 $[1\times8=8]$

Long answer question:

डेटा सादरीकरणाच्या विविध पध्यती सविस्तर लिहा.
 Explain different methods of data Presentation in detail.

OR

मेजर्स ऑफ सॅन्ट्रल टेन्डन्सी स्पष्ट करा.
 Explain measures of central tendency.

* * *

03313 D

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2011 KAYACHIKITSA - IV

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION-B & SECTION-C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

2. Answer the following any five out of six.

(5×3=15)

- a) आंतिकी शुद्धि वर्णन करा. आंतिकी सुद्धि वर्णन क्लीजिए। Describe Antik shuddh.
- b) दूषित सुक्राचे लक्षण. वूषित सुक्र के लक्षण। Symptoms of Dushitsukra.
- c) सद्य: स्नेह टीपा. सद्य: स्नेह टिप्पणी। Describe sadhy sneha.
- d) अविकिक रसायण-टिप्पणी. Describe Ajasrika Rasayana.
- e) न्हसीयसी मात्रा. Hrasiyasi matra.
- वाजिकरणसेवनासाठी बोम्बायोग्य वय टीपा.
 वाजिकरणसेवनार्थ योग्यायोग्य वय टिप्पणी।
 Describe Yogya Ayogya vaya for Vajikaransevan

3. Answers the following any three out of four.

(3×5=15)

- a) वाजिकरणाचे भेद-टीपा. वाजिकरण के भेद-टिप्पणी। Describe the type of Vajikarana.
- b) विरेचन व्यापदाची चिकित्सा. विरेचन व्यापद के प्रतिकार। Write treatment for Virechana Vyapad.
- e) इत्यभृतरसायन टीपा. इत्यभृतरसायन-टिप्पणी। Write a note on Dravyabhut Rasayan.
- d) वमन व्यापद वर्णन करा. वमन के व्यापद लिखे। Describe Vaman Vyapad.

SECTION-C

Attempt any three long answer questions (Q.No. 4, 5, 6 and 7).

(3×15=45)

- विरेचन व्याख्यासह सविस्तर वर्णन करा.
 विरेचन परिमाणसह सविस्तृत वर्णन कीजिए।
 Write in detail about Virechana.
- कुटीप्रावेशिक आणि आचारसायन वर्णन करा.
 कुटीप्रावेशिक एवं आचारसायन विवेचन कीजिए।
 Describe Kutipraveshik and Aachar Rasayan.
- आस्थापनबस्ति सविस्तृत वर्णन करत पिच्छबस्ति वर्णन करा.
 आस्थापनबस्ति सविस्तृत वर्णन करे एवं पिच्छबस्ति विवेचन कीजिए।
 Describe in detail about Asthapanabasti and write a note on Picchabasti.
- वाजिकरणप्रयोग शास्त्रोक्त पूर्वकर्मादिच्या आधाराने वर्णन करत वर्तमानकालतील महत्व सांगा. वाजिकरणप्रयोग शास्त्रोक्त पूर्वकर्मादिकेन्सार वर्णन कर, वर्तमान काल में महत्व प्रतिपादन करें। Discuss 'Vajikarana' with Poorva Karmadi as text and also describe its importance in present.

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 KAYACHIKITSA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

2. पाँच ते सात ओळीत उत्तर लिहा - कोणतेही ५ :

(5×3=15)

पाँच से सात पंक्तीयों में उत्तर लिखे - कौनसे भी ५ Write answers in five to seven lines - any 5

- अ) सामान्यज व नानात्मज विकार यांची व्याख्या लिहा.
- अ) सामान्यज एवं नानात्मज विकार की व्याख्या लिखे.
- A) Write the definition of samanyaja and nanatmaj disease.
- ब) औषध सेवनकाल कोणते ? प्रत्येकाचे वैशिष्ट लिहा.
- ब) औषध सेवनकाल कौनसे ? प्रत्येक की विशेषता लिखे।
- B) Which are Aushadh sevan kala (Individual important)?
- क) सान्निपातिक ज्यर चिकित्सा सिद्धान्त लिहा.
- क) सान्निपातिक ज्वर चिकित्सा सिद्धान्त लिखे।
- C) Write the Chikitsa siddhant at Sannipatic Jwara.
- इ) होमिओपँधी चिकित्सा सिद्धान्त लिहा.
- ड) होमिओपॅती चिकित्सा सिद्धान्त लिखे.
- D) Write the principles of Homeopathy treatment.

- ई) आवरण चिकित्सा सामान्य सिद्धान्त लिहा.
 - ई) आवरण चिकित्सा का सामान्य सिद्धान्त लिखे.
 - E) Write the principles of Avaran treatment.
- एफ) दोष प्रत्यनिक चिकित्सा व च्याधी प्रत्यनिक चिकित्सा सिद्धान्त लिहा.
- एफ) दोष प्रत्यनिक एवं व्याधी प्रत्यनिक चिकित्सा सिद्धान्त लिखे.
 - F) Write the Doshapratyanic and Vyadhi pratyanic treatment.
- कोणतेही तीन प्रश्न संक्षिप्त लिहा.

(3×5=15)

कौन से भी तीन प्रश्न संक्षिप्त में लिखे। Write any three questions in shortly.

- अ) ओजोव्यापत कोणते सांगून त्यांची आयुर्वेद चिकित्सा लिहा.
- अ) ओनोव्यापत कौनसे यह बताकर उनकी आयुर्वेद चिकित्सा लिखे।
- A) Write the ojo vyapat and their ayurved treatment.
- ब) चिकित्सा शब्दाचे पर्यायी शब्द त्यांचा अर्थासहित लिहा।
- चिकित्सा शब्दाचे पर्यायी शब्द उनके अर्थ सहित लिखे।
- B) Write the synonym (paryaya) with their meanings.
- क) चिकित्सा पादाचे प्रत्येकी ४ श्रेष्ठ गुण लिहा.
- क) चिकित्सा पाद के प्रत्येक ४ श्रेष्ठ गुण लिखे।
- C) Write the four qualities of chatushpada.
- <u>एडस्</u> ची सामान्य लक्षणे व आयुर्वेद चिकित्सा लिहा.
- ड) एडस् के सामान्य लक्षणे एवं आयुर्वेद चिकित्सा लिखे।
- D) Write the symptoms of AIDS and its treatment in Ayurved.

SECTION - C LAQ

कोणत्याही तीन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा : किसीभी तीन प्रश्नों के सविस्तर उत्तर लिखे । Describe in detail any three :

(3×15=45)

(15×1=15)

- षड विधोपक्रम कोणते त्यांची प्रत्येकाची व्याख्या व ती कोणत्या व्याधीत उपयोगी पडतात ते लिहून आयुर्वेद चिकित्से मध्ये त्यांचे महत्त्व काय ते सिवस्तर वर्णन करा. (15×1=15) षडिवपोपक्रम कितने कौनसे बताकर प्रत्येककी व्याख्या एवं वे स्वतंत्रतया कौनसे व्याधी में उपयुक्त होते है बताकर उनका आयुर्वेद चिकित्सा में महत्त्व लिखे.
 - Which are shadavidhopkrama their definition and diseases in which they can apply and write the importance of them in Ayurvedic treatment.
- आमाची व्याख्या, सामान्य लक्षणे, सामाची व्याख्या सांगून साम दोष व दुष्यांची प्रत्येकांची स्वतंत्र लक्षणे व विकित्सा सविस्तर लिहा. (15×1=15)
 आमकी व्याख्या, सामान्य लक्षण, साम शब्द की व्याख्या लिखते साम दोष, साम दृष्यों के हरेकके स्वतंत्र लक्षण व चिकित्सा सविस्तर लिखे.
 - Write in detail the definition of Ama and Sama their symptoms and describe in detail the symptoms and treatment of sama dosha and dushya.
- खालील श्लोकाचे संविस्तर विवरण करा.
 निम्न श्लोक का संविस्तर विवरण करे.
 Describe the following Shloka.
 दूष्यं देशं बलं कालं अनलं प्रकृती वय: ।
 सत्वं सात्म्यं तथा आहारं अवस्थां च मृचकविधा ।
 सृक्ष्मासूक्ष्मं समैक्षेषां यो चिकित्सायां प्रवर्तते
 न स स्खलित जातुचित् ।

Dushyam Desham Balam Kalam Analam Prakritim Vaya Satvam Satmyam tatha Aharam Awastham cha Pruthakvidha Sukshma sukshmam samekyeasham yo chikitsayam pravartate Na sa skhalati jatuchit.

विकित्सा शब्दाची व्याख्या सविस्तर लिहून षडविध क्रियाकाल त्यांची लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा.
चिकित्सा शब्द की व्याख्या सविस्तर लिखकर षडविध क्रियाकाल उनकी लक्षण एवं चिकित्सा सविस्तर लिखे.
Write definition of chikitsa and describe the shadvidha kriyakala and their signs symptoms and treatments in detail. (15×1=15)

03313 A

Third B.A.M.S. (New) Examination, Summer 2014 KAYACHIKITSA – I

Duration: 3 Hours Total Marks: 90

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) Use blue/black ball point pen only.
- 3) The number to the right indicates full marks.
- 4) Draw diagrams wherever necessary.
- 5) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use separate answer book for Section A and Section B.

SECTION - A

(45 Marks)

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

- ्व) ज्वर मुक्ति लक्षण लिहा Write Lakshan of Jwar Mukti
- b) रोग अनुत्पत्तीकर चिकित्सा Roga anuttpattikar chikitsa
- c) अशयापकर्ष Ashayapkarsha
- d) साम, निराम वायु लक्षण Write Sam, Niram vayu Lakshan
- पीतज्वर लक्षण लिहा
 Write symptoms of pitjwar (yellow fever)
- ी) अपतर्पण चिकित्सा. Aptarpan chikitsa.

2. Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- a) चिकित्सा मध्ये साम, निराम दोषांचे महत्व लिहा Write down the importance of Sam, Niram dosha in chikitsa
- b) आमदोष चिकित्सा सूत्र लिहा Write Amadosha chikitsa sutra
- c) *Filaria* टीप लिहा Write note on filaria
- d) "ओजक्षय व एडस्" यातील भेद लिहा Write difference between "Ojakhaya and AIDS"
- e) त्रिविध अपतर्पण स्पष्ट करा Explain Trividha Aptarpana
- f) योग चिकित्सा पद्धती Write Yoga Chikitsa Paddhati
- g) घातु प्रदोषज विकार Dhatu Pradoshaj Vikar.

SECTION - B

(45 Marks)

3. Long Answer Question (any three out of four):

(3×15=45)

May a martine for personal arrange below.

- a) धातुगत ज्वरांचे लक्षण लिहून मलेरिया व्याघीची आयुर्वेदिक व आधुनिक मताने चिकित्सा लिहा Write lakshan of Dhatugat Jwar and describe Malaria Vyadhi, Ayurvedic and Allopathik Chikitsa
- b) वातदोष प्रकोपक हेतु, लक्षण व चिकित्सा सविस्तार लिहा Write in vata dosha prakopak hetu, lakshan and chikitsa in-detail
- c) षड्विघ उपक्रम सविस्तार लिहा Write in detail Shadvidha Upakram
- d) शोधन व शमन चिकित्सा सविस्तार लिहा. Write in detail of Shodhan and Shaman Chikitsa.

03313 D

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2012 KAYACHIKITSA - IV

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

- Instructions: 1) All questions are compulsory.
 - The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

(30 Marks)

2. चार ते पाच ओळीत उत्तरे लिहा (कोणतेही पाच): चार से पाँच पंक्तियोंमें उत्तर लिखिए। (कोई पांच) :

(5:43=15)

Answer the following in four to five lines (any five):

- a) चतुर्विध स्नेह-वर्णन करा. चतुर्विध स्नेह-वर्णन कीजिए। Describe Chaturvidha Snoha.
- b) स्वेदनार्ह कोण ते लिहा. स्वेदनाई कौन लिखिए। Write down who are Swedanarha.
- पेध्य (सायन लिहा, मेध्य रसायन लिखिए। Write down about Medhya Rasayana.
- वमनाई कोण ते लिहा. वमनाई कौन है लिखिए। Write down, who are Vamanarha?
- e) पंचप्रासृतिक पेया वर्णन करा. पंचप्रासृतिक पेया वर्णन कीजिए। Describe Panchaprasrutik Peya.
- स्नेह जीर्यमाण व जीर्ण लक्षणे वर्णन करा. स्नेष्ठ जीयमाण तथा जीर्ण लक्षण वर्णन कीजिए। Describe Snehajiryamana and jima lakshanas.

| 他们们们的配置

 $(3 \times 5 = 15)$

 खालील प्रम्यांची उत्तरे लिहा। (कोणतेही तीन) : निम्नलिखित प्रम्वोंके उत्तर लिखिए (कोई भी तीन)

Answer the following (any three):

- a) वर्धमान पिंपळी रसायन लिहा. वर्धमान पिप्पली रसायन लिखिए। Write about Wardhaman Pippali Rasayana.
- b) "उर्ध्वत्रुविकारेषु विशेषात्रस्यमिष्यते । वरील ग्लोकाचे स्पष्टीकरण लिहा. उपरोक्त श्लोक का स्पष्टीकरण लिखिए। "Urdwajatru vikareshu visheshannasyamishyate". Give the explanation of above shloka.
- c) वाजीकरण आहार-विहार लिहा. वाजीकरण आहार-विहार लिखिए। Write down the Vajikarana Aahar and Vihara.
- d) वमन विधी लिहा. वमन विधी लिखिए। Write Vaman Vidhi.

in Panchakarma.

SECTION - C

(45 Marks)

प्रम्न क्र. 4 ते 7 कोणतेही तीन प्रम्न सोडवा : प्रम्न क्र. 4 ते 7 में से कोई भी तीन प्रम्नोंका उत्तर दीजिए : Attempt any three of 4 to 7 :

(1×15=15)

4. ''स्मिष्यस्य सूहमेध्वयनेषु लीनं।
स्वेदस्तु दोषं नयति द्रवत्वम्।।''
वरील श्लोकाचे स्पष्टीकरण देवृन पंचकर्मातील पूर्व कर्माचे महत्त्व विशद करा.
उपरोक्त श्लोक का स्पष्टीकरण देवर पंचकर्म में पूर्व कर्म महत्त्व विशद कीविए।
"Snigdhasya sukshmeshwayaneshu leenam!
swedastu dosham nayati drawatwam!!"
Explain the above mentioned shloka and describe the importance of Poorwa Karma

03313 D

चरकोक्त वमन व्यापद वर्णन करून त्यांची चिकित्सा लिखा.
 चरकोक्त वमन व्यापद वर्णन करके उनकी चिकित्सा लिखिए।
 Describe the complications of Vaman according to Charak and write down their management.

निरुद्ध बस्ति विधी त्रिविध कर्मोनुसार वर्णन करा.
 निरुद्ध बस्ति विधी त्रिविध कर्म के अनुसार वर्णन कीजिए।
 Describe Niruha Basti Vidhi as per Trividha Karma.

7. "सेव्यमानो यदौचित्यात् वाजीवात्यर्थ वेगवान्। (1x15=15) नारीस्तर्पयते तेन वाजीकरणमुच्यते ।।" वरील श्लोकाचे स्पष्टीकरण लिहा. चरकोक्त प्राकृत शुक्राचे लक्षण व शुक्र प्रवृत्तिचे हेतु लिहा. उपरोक्त श्लोक का स्पष्टीकरण लिखिए। चरकोक्त प्राकृत शुक्रका लक्षण एवं शुक्र प्रवृत्ति के हेतु लिखिए। "Sevyamano yadouchityat vajiivatyartha vegavan । Nariistarpayate tena vajiikaranamucyate!!

Describe the above shloka. Write prakrit shukra lakshana and shukra pravritti hetu as per Charak.

rd B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 KAYACHIKITSA - IV

otal Duration: Section A + B + C = 3 Hours Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) The number to the right indicates full marks.

3) Draw diagrams wherever necessary.

4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

2. Answer the following (any five out of six):

- a) चरकोक्त स्वेदनाचे प्रकार लिहा. चरकोक्त स्वेदन के प्रकार लिखिए। Write types of Swedana according to Charak.
- b) नावन नस्य म्हणजे काय ? नावन नस्य क्या है ? What is Navan Nasya?
- c) बस्ति पुटक दोष लिहा. वस्ति पुटक के दोष लिखिए। Describe the bastiputak dosha.
- d) आचार रसायन लिहा आचार रसायन लिखिए। Write down Achar Rasayana.
- e) वमन योग्य रोगी लिहा. वमन योग्य रोगी लिखिए। Write down Vaman yoga Patients.
- प्रतिमर्श नस्य व्याख्या व मात्रा लिहा. प्रतिमर्श नस्य की व्याख्या एवं मात्रा लिखिए। Write down the definition and Matra of Pratimarsha-Nasya.

Answer the following (any three out of four):

(3x5=15)

- व) चरकोक्त निराम्नी स्वेद लिहा. चरकोक्त निराम्नि स्वेद लिखिए। Write down Niragni Sweda according to Charaka.
- b) धूमपान प्रयोग विधि लीहा. ध्मपान प्रयोग विधि लिखिए। Describe "Dhumpan Prayog".
- c) अवपीड नस्य लिहा. अवपीड नस्य लिखिए। What is "Avapida Nasya" ?
- d) चरकोक्त संसर्जन क्रम वर्णन करा. चरकोक्त संसर्जनक्रम वर्णन कीजिए। What is Sansarjana krama according to Charaka?

SECTION - C (LAQ)

Attempt any three long answer questions:

- विरेचन कर्म सविस्तर वर्णन करन, अयोग, अतियोग, सम्यक लक्षणे व कार्मुकता वर्णन करा. (3×15=45) विरेचन कर्म का सविस्तर वर्णन कर, अयोग, अतियोग, सम्यक लक्षणे एवं कार्मुकता वर्णन लिखिए। Describe virechan karma and write down the symptoms Ayoga, Attiyoga, 15 Samyaka yog and Karmukata of "Virechan-Karma".
- दोषाः कदाचितकुष्यंति जिवा लंघन पाचनैः। जितः संशोधनेर्यष न तेषांपुनर्कद्भवः।

15

- स्पष्टीकरण करा.
- स्पष्टीकरन कीजिए।
- Explain.
- 6. वसन विधी वर्णन करा. वमन विधी वर्णन कीजिए। Write in detail "Vaman Vidhi".

15

 रसायन म्हणजे काय ? प्रकार व उपयोग सविस्तर वर्णन करा. रसायन क्या है ? प्रकार और उपयुक्तता विस्तार से लिखिए। What is Rasayan? Write its types and uses.

15

Third B.A.M.S. (New) Examination, Summer 2014 KAYACHIKITSA - III

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper.
 If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use separate answerbook for Section A & Section B.

SECTION - A

(45)

Short answer question (any five out of six):

(5×3=15)

- क्वानदंश चिकित्सा लिहा.
 Write the management of Dog bite.
- अनुर्जताजन्य विकार म्हणजे काय ? तस्य चिकित्सा सिद्धान्त लिहा.
 What is meant by Allergy ? Explain principle of treatment of Allergy.
- तिरूप स्तंभीत वायुची चिकित्सा लिहा.
 Write management of Nirupsthambhita vayu.
- d) पक्षवध व्याधी हेतु व प्रयोग शालेय परीक्षण लिहा.

 Describe etiology and mention its investigation of Pakshavadha.
- e) पीमुपीका ग्रंथीचे स्त्राव लिहा. Write hormones of Pituitary gland.
- f) सोमल विधावतता चिकित्सा लिहा. Write management of Arsenic Poisson.

2. Short answer question (any six out of seven):

(6×5=30)

- वोत्र उदापरण कला शोथ व्याधीचे लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write sign and symptoms and treatment of acute peritonitis.
- b) मुषक दंश लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Describe symptoms and treatment of Rat bite.
- पारद विषान्तता लक्षणे सविस्तर लिह्न चिकित्सा लिहा.
 Write symptoms and management of mercury poisoning.
- d) सिरन सिकनेस म्हणजे काय वे सांगूण त्याची लक्षणे लिहा. What is meant by serum sickness and mention its common symptoms.
- e) आर्दित व्याधीचे लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Explain symptoms and management of Ardita.
- सत्वाजय म्हणजे काय ? सत्वाजय व्याधीची चिकित्सा लिहा.
 What is meant by Satwajay ? and mention the management of satwajay vyadhi.
- g) खादान्न विषक्तता व्याघीचे लक्षणे, चिकित्सा लिहा. Explain symptoms and management of food poisoning. SECTION – B

3. Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

- a) अपस्मार व्याधीचे हेतु, लक्षण, सामान्य व विशेष चिकित्सा लिहा. Explain etiology and symptoms of Apasmara (Epilepsy). Write samanya and Vishesha chikitsa.
- b) वृद्धावस्थेची सामान्य लक्षणे सांगूण कंपवात या व्याधीचे हेतु, लक्षण व चिकित्सा लिहा. Write symptoms of old age and describe Kampavata (Parkinson's disease) e respect of Hetu lakshana and management.
- कादान्न विश्वावतता हेतु, प्रयोगशालीय परीक्षण, लक्षण व चिकित्सा लिहा.
 Write causes, laboratory investigation, symptoms and treatment of food poisoning.
- d) वात प्रकोपाची लक्षणे लिहून वात व्याघी संप्राप्ती प्रकारानुसार लिहा. आवृत्त वात चिकित्सा सिद्धांत लिहा. Write symptoms of vata prakopa and mention samprapthi of vatavyadhi. Explain Aavruta vata chikitsa sidhanta.

10

03313 C

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 KAYACHIKITSA - III

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

(30 Marks)

(SAQ)

2. Answer the following (any five out of six):

(5×3=15)

व) गृध्रसो चिकित्सा लिहा.

गृथसों की चिकित्सा लिखिए। Write treatment of Grudhrasi.

- b) व्याधीसमत्व म्हणजे काय ? व्याधीसमत्व किसे कहते है ? What is Vyadhikshamatwa ?
- c) व्योधापस्मार म्हणजे काय ? व्योधापस्मार किसे कहते है ? What is Vyoshapasmar ?
- हायपोधायराँडीझम लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 हायपोधायराँडीझम के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए।
 Hypothyrodism.

THE STREET COLUMN THE STREET THE

- e) इंद्रलुप्त लक्षणे व चिकित्सा लिहा. इंद्रलुप्त के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए। Write lakshan and treatment of Indralupta.
- f) तीव्र उदरसुलाची कारणे लिहा. तीव्र उदरशुल के कारण लिखिए। Explain causes of 'Acute abdomen'.
- 3. Answer the following (any three out of four):

(3x5=15)

- a) स्थील्य चिकित्सा लिहा. स्थील्य की चिकित्सा लिखिए। Write treatment of Sthoulya.
- b) तीव्र श्वासकाठीण्य चिकित्सा लिहा. तीव्र श्वासकाठीण्य की चिकित्सा लिखिए। Write treatment of Acute Severe Asthma.
- c) मायोकार्डियल इन्फार्कशन (MI) आवश्यक तपासण्या व चिकित्सा लिहा. मायोकार्डियल इन्फार्कशन (MI) में आवश्यक जाँच एवं चिकित्सा लिखिए। Write essential investigations and treatment of Myocardial Infarction.
- d) शीवताजन्य विकार स्थानिक दुष्परिणाम लिहा. शीवताजन्य विकार के स्थानिक दुष्परिणाम लिखिए। Write localized ill effects of cold.

SECTION - C

(45 MARKS)

(LAQ)

Attempt any three long answer questions (LAQ).

(3×15=45)

प्रयुविका ग्रंथीचे कार्य लिहुन, ग्रोध हॉमेंन चे हायपो व हायपर शिक्रिशन झाल्यामुळे होणारे व्याधींचे वर्णन व चिकित्सा लिहा.

पियुषिका ग्रंथी के कार्य लिखकर, ग्रोथ हॉमेंन के हाथपो एवं हायपर सिक्रिशन के कारण उत्पन्न व्याधीमों का वर्णन एवं चिकित्सा लिखिए।

Write the functions of Pituitary gland, Hypo and Hypersecretion of Growth hormoneexplain the disease and treatment.

I SEE TO THE STATE OF THE STATE

- उत्पाद व्याधीचे निदानपंचक व चिकित्सा लिहा.
 उत्पाद व्याधी के निदानपंचक एवं चिकित्सा लिखिए।
 Write Nidan Panchak and treatment of Unmada.
- खाद्यविषाक्तता प्रकार, स्वरूप व प्रतिषेध लिहा.
 खाद्यविषाक्तता के प्रकार, स्वरूप एवं प्रतिषेध लिखिए।
 Write types, characteristics and prevention of food poisoning.
- वार्धक्या जन्य व्याधी-स्रोतसांनुसार लिहुन त्यात रसायन चिकित्सेचे महत्व लिहा, वार्धक्या जन्य व्याधी-स्रोतसों के अनुसार लिखकर उन में रसायन चिकित्सा का महत्व लिखिए।
 Write Vardhakyajanya Vyadhi according to Srotasa and importance of rasayan chikitsa in it.

THE THE AND AN AREA AND A RE-

03313 A

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 KAYACHIKITSA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

2. खालांलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

निम्नलिखित पाँच प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(5×3=15)

Answer any five questions.

- a) नैष्टिकी चिकित्सा थोडक्यात लिहा, नैष्टिकी चिकित्सा संक्षेप में लिखिए। Write Naisthiki chikitsa in short.
- b) रस क्षय-वृद्धि लक्षणे लिहा. रस क्षय-वृद्धि लक्षण लिखिए। Write Rasa kshaya-vriddhi lakshanani.
- c) अनुपान महत्व लिखा. अनुपान का महत्व लिखिए। Write the importance of 'Anupana'.

THE PROPERTY OF THE PARTY OF TH

- d) पुनरावर्तक ज्वर लिहा. पुनरावर्तक ज्वर लिखिए। Write about Punaravartak jwara.
- e) ओजोविकृती लिहा. ओजोविकृती लिखिए। Write ojovikruti.
 - f) आदिवल प्रवृत्तरोगः आदिवल प्रवृत्तरोगः। Adibala pravruttarog.
- खालीलपैकी तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 निम्नलिखित तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए।
 Answer any three questions.
 - a) विषम ज्वर सविस्तर लिहा. विषम ज्वर सविस्तर लिखिए। Write Visham jwar in detail.
 - b) व्यविधोपक्रम लिहा.व्यविधोपक्रम लिखिए।Write व्यविधोपक्रम.
 - c) योगिक षट्क्रिया वर्णन करा. योगिक षट्क्रिया लिखिए। Explain Yogik shatkriya.
 - d) आवरण चिकित्सा सिद्धान्त लिखए। आवरण चिकित्सा सिद्धान्त लिखए। Write Avaran chikitsa siddhanth.

(3×5=15)

SECTION - C

प्रश्न क्र. ४ ते ७ पैकी तीन सोडवा.

प्रश्न क. ४ से ७ में से तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

Write any three answers from Q. 4 to Q. 7.

- वातदोष सय-वृद्धि, लक्षणे लिहा च वातप्रकोपक हेतू वर्णन करून वातस्योपक्रम लिहा.
 वातप्रकोपक क्षय-वृद्धि, लक्षण लिखकर वातप्रकोषक हेतू वर्णन, वातस्योपक्रम सविस्तर लिखिए।
 Vatadosha kshaya-vriddhi, lakshana, vatprakopak hetu, vatasyaupakram-write in details.
- नैसर्गिक-युनानी-सिद्ध चिकित्सा पद्धती सामान्य चिकित्सा सिद्धान्त लिहा.
 नैसर्गिक-युनानी-सिद्ध चिकित्सा का सामान्य चिकित्सा सिद्धान्त लिखिए।
 Write Naisargik-Unani-siddha chikitsa samanya chikitsa siddhanth.
- संतपर्ण-अपतर्पण चिकित्सा सिद्धान्त सविस्तर लिहा.
 संतपर्ण-अपतर्पण चिकित्सा सिद्धान्त सविस्तर लिखिए।
 Write Santarpana-Apatarpana chikitsa siddhanth in detail.
- मांसवर स्रोतस दृष्टी हेतू-लक्षण-सामान्य चिकित्सा सोदाहरण लिखिए।
 मांसवर स्रोतस दृष्टी हेतू-लक्षण-सामान्य चिकित्सा सोदाहरण लिखिए।
 Write mamsavah srotas drushti helu-lakshan and samanya chikitsa with appropriate examples.

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2011 KAYACHIKITSA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B	(30 Marks)
2. Answer the following (any five out of six):	(5×3=15)
कायपदस्य निरुक्ति परिभाषा पर्याय लिहा. कायपदस्य निरुक्ति परिभाषा पर्याय लिखिए ।	
Write Kaya-Padasya Nirukti, Paribhasha, Paryaya.	3
2) दोषांचे क्षय वृद्धी लक्षण लिखा. दोषों को क्षय वृद्धी लक्षण लिखा । Write the Dosha kshaya-vruddhi lakshan.	3
3) दैवव्यपाश्रय चिकित्सा लिहा. दैवव्यपाश्रय चिकित्सा लिखिए।	
4) आवरण चिकित्सा सिद्धान्त लिहा. आवरण चिकित्सा सिद्धान्त लिखिए।	3
5) बडविघोपक्रम वर्णन लिहा.	
षडविधोपक्रम वर्णन लिखिए। Describe the Shadvidhopkram.	3
6) युक्तीव्यपाश्रय चिकित्सा लिहा. युक्तीव्यपाश्रय चिकित्सा लिखिए। Write down Yuktivyapashraya-chikitsa.	3
	2

3. Answer the following any three out of four:	(2 - 4-
1) व्याधी निरुक्ति परिभाषा लिहा.	(3×5=15)
व्याधी निरुक्ति परिभाषा लिखिए ?	
Write Vyadhi-Nirukti Paribhasha.	
2) दोषांचे साम-निरामत्व लिहा.	5
दोषों के साम-निरामत्व लिखिए।	
Write Sam-Niramatva of Dosha.	5
3) आमदोष चिकित्सा सूत्र लिहा.	3
आमदोष चिकित्सा सूत्र लिखिए।	
Write Amadosha chikitsa sutra.	5
4) शोधन चिकित्सा वर्णन लिहा.	
शोधन चिकित्सा वर्णन लिखिए।	
Write the discription of Shodhan chikitsa.	5
SECTION-C	
(LAQ)	(45 Marks)
Attempt any three long answer question :	(2-15-15)
4. षडविधोपक्रमाचे सविस्तर वर्णन लिहा.	(3×15=45)
षडविधोपक्रम सविस्तर वर्णन लिखिए ।	
Describe Shadvidhopkram in detail.	
 षडक्रियाकाल सविस्तर वर्णन करा. 	15
षडक्रियाकाल सविस्तर वर्णन कीजिए ?	
Describe in detail the Shadkriyakal.	
 योग, नैसर्गिक चिकित्साचे वर्णन लिहा. 	15
योग,नैसर्गिक चिकित्सा वर्णन लिखिए ।	
Write Yoga, Naisargik (Natural) chikitsa.	
7. सान्त्रिपाठिक ज्वर चिकित्सा वर्णन लिहा.	15
सानिपातिक ज्वर चिकित्सा लिखिए।	X
Write the chikitsa of Sannipatik Jwar.	
	15

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017 KAYACHIKITSA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

Ly

- 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any Paper's syllabus into any Question Paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the piacement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

ल्ल्यूत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer questions (any five out of six):

- विश्वाची या व्याचीचे हेत् व लक्षण लिहा. Write hetu and lakshana of Vishwachi.
- b) ओस्टियोपोरोसीस या व्याधीचे चिकित्सा लिहा. Write the management of Osteoporosis.
- c) आमाराय क्रण या न्याधीचे चिकित्सा लिहा. Write the management of Gastric Ulcer.
- d) क्लेक्य.
- अर्दीत व्याधीचे चिकित्सा सूत्र लिहा. Chikitsa sutra of Ardita,
- ि वातरमत लक्षण लिहा. Write the symptoms of Vatarakta.

क विकासी माधी हेनू, कहाना क क्षित्रकार्यकार्थक मि . क आमाश्रामका वि. 03701 B

व निल्म ८ मदिन पि प्रा र नात्रम् छस्ने

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer questions (any six out of seven):

a) जलोदर बाधीचे लक्षण व चिकित्सा लिहा. Write the clinical feature and management of Jaloudar.

b) गृष्ठसी या व्याधीचे चिकित्सा सूत्र स्पष्ट करा. Describe the chikitsa sutra of Gridhrasi.

वार्जीकर द्रव्याचे प्रकार व महत्त्व.
 Classification and importance of Vajikara Dravyas.

d) Myasthenia Gravis লফাণ ব चिकित्सा लिझा. Write symptoms and management of Myasthenia Gravis.

e) बंपवात चिकितव. Management of Kampavata.

f) आवरण चिकित्सा सूत्र. Write chikitsa sutra of Avaran.

g) Guillain Barre Syndrome लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write the symptoms and management of Guillain Barre Syndrome.

SECTION - B (45 Marks)

दीघोंत्तरी प्रथम (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer questions (any three out of four) :

- a) राज्यक्ष्मा व्याघों के निदान, प्रकार, सम्प्राप्ती और चिकित्सा विस्तृत वर्णन करा.

 Describe in detail nidana, prakara, samprapti and chikitsa of 'Rajyakshma Vyadhi'.
- प्रमेह' व्याधी के निदान, प्रकार, सम्प्राप्ती और चिकित्सा विस्तारसे वर्णन करा.
 Describe in detail nidana, prakara, samprapti and chikitsa of 'Prameha Vyadhi'.
- 'अपस्मार' व्याधी के निवान, लक्षण, सम्प्राप्ती और चिकित्सा विस्तृत लिहा.
 Write in detail nidana, lakshana, samprapti and chikitsa of 'Apasmara Vyadhi'.
- d) रसायन व्याणने काय ते सांगून कुटीप्रावेशिक व वातात्पिक रसायनाचे सविस्तर वर्णन करा.

 Define rasayan and explain in detail about Kuti Praveshika and Vatatpika Rasayan.

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 KAYACHIKITSA – II

Duration: 3 Hours Total Marks: 90

Instructions: 1) Use bluelblack ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

 लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

- a) दाह व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write lakshana and Chikitsa of Daha Vyadhi.
- b) रक्तपित्त व्याधीची चिकित्सा लिहा.
 Write treatment of Raktapitta.
- c) रुद्धपथ कामला आहार योजना लिहा. Write diet in Ruddhapath Kamala.
- d) पांडु सामान्व चिकित्सा लिहा. Write samanya chikitsa of Pandu.
- e) आमातिसार चिकित्सा लिहा. Write treatment of Amatisar.
- f) आधुनिक मतानुसार उच्चरक्तचाप चिकित्सा लिहा. Write management of hypertension according to Modern views.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- a) तमक श्वास लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of Tamak swas.
- b) पुरीषज कृमि सामान्य चिकित्सा लिहा. Write samanya chikitsa of Purishaja krimi.
- c) ग्रहणी व्याधीमध्ये तक्र महत्त्व लिहा. Write importance of Takra in Grahani Vyadhi.
- d) आमवात प्रयोगशालीन परीक्षण व चिकित्सा लिहा. Write pathological investigation and treatment of Amavata.
- e) प्रवाहिका लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of Pravahika.
- f) राजयक्ष्मा प्रकार व सम्प्राप्ति लिहा. Write types and samprapti of Rajayakshma.
- g) छर्दीचे भेद व बातज छर्दी चिकित्सा लिहा. Write types of chardi and treatment of Vataj chardi.

SECTION - B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

- Long answer question (any three out of four):
- a) मूत्राघात लक्षणे, सामान्य चिकित्सा व विशेष चिकित्सा लिहा. Write Mutraghata lakshana, samanya chikitsa and vishesha chikitsa.
- ыम्लपित प्रकार, लक्षणे, सम्प्राप्ति व चिकित्सा विस्तृत लिहा.
 Write types, symptoms, samprapti and treatment of Amlapitta.
- प्रमेह त्याधीचे साध्यासाध्यत्व लिहा. डायबेटीस मेलायटस व्याधीची प्रयोगशालेय परीक्षणे व आधुनिक चिकित्सा लिहा.
 Write Sadhyasadhyatva of Prameha Vyadhi. Pathological investigation and Modern management of Diabetes Mellitus.
- d) उपदेश व्याधीची हेतु, सम्प्राप्ति, लक्षणे व विकित्सा लिहा. Write hetu, samprapti, lakshana and Chikitsa of Upadamsha Vyadhi.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 KAYACHIKITSA — I

Duation: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. It written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

तधुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5x3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) ओज, मन व शरीरबल यांचा संबंध स्पष्ट करा.
 - Explain relation between oja, mana and sharirbala.
- b) चिकित्सा चतुष्पाद सांगा.

Write Chikitsa Chatushpada.

- पित्तदोषाची चिकित्सा (चिकित्सा उपक्रम) लिहा.
 Write treatment for Pitta Dosha.
- ব) ফিলর चिकित्सा लिहा.
 Write treatment of Shwitra.
- e) 'आम' चिकित्सा लिहा. Write treatment of 'Aam'.
- f) Acute promyelocytic leukaemia लक्षण सांगा.
 Write clinical features of acute promyelocytic leukaemia.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- a) ' हृद्शूल' संप्राप्ति वर्णन करा. Write samprapti of 'Hridshoola'
- b) Hypotension ची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of Hypotension.
- औषधी सेवन काल लिहा.
 Explain aushadhi sevan kala.
- d) कुष्ठ चिकित्सा लिहा, Write treatment of kushtha.
- e) वार्धक्यजन्य निद्रानाश कारणे व चिकित्सा सांगा.
 Write causes and treatment of vardhakyajanya nidranasha.
- f) Hyperthyroidism ची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write clinical features of Hyperthyroidism and its treatment.
- g) Status Asthmaticus ची सविस्तर वर्णन करून त्याची आत्ययिक चिकित्सा लिहा. Explain Status Asthmaticus and write it's emergency management.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीघोंतरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

- Long answer question (any three out of four):
 - <u>निसर्गोपचार</u> चिकित्सा पद्धतीचे <u>सामान्य सिद्धान्त</u> सांगून <u>बलचिकित्सा</u> य <u>बाष्पचिकित्सेचे</u> वर्णन करा.
 Write general principles of Nisargopochara and explain Jalachikitsa and bashpa chikitsa.
- व्याधीक्षमत्व म्हणजे काय ? त्याचे प्रकार सविस्तर वर्णन करा.
 What is the Vyadhi Kshamatwa (Immunity)? Explain its types in details.
- Hypertension हेतू सांगून लक्षण व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.
 Write causes and symptoms of hypertension and explain its treatment.
- d) आयुर्वेद व आधुनिक वैद्यक शास्त्रानुसार <u>पांडू व्याधीचे प्रकार</u> व चिकित्सा लिहा.
 Write types and treatment of Pandu vyadhi as per Ayurvedic and Modern medicine.

21

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2011 KAYACHIKITSA - II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION-B

Answer the following (any five out of six):

(5×3=15)

- a) बातज ह्रदरोग लक्षणे लिहा. बातज ह्रदरोग के लक्षण लिखिये। Write symtoms of vataj Hridaroga.
- b) आमवात चिकित्सा सूत्र लिहा. आमवात चिकित्सा सूत्र लिखिये। Write Amavat chil/fisa sutra:
- c) पाण्ड् व्याघी सम्प्राप्ति लिहा. पाण्ड् व्याधी सम्प्राप्ति लिखिये। Write pandu vyadhi samprapti.
- d) वातज गुल्म लहाणे. वातज गुल्म लक्षणे। Write symptoms of vataj gulma.
- e) ग्रहणी तक्र महत्व ग्रहणी व्याची में तक्रकी उपयोगिता Write importance of buttermilk in grahani.
- f) रक्तापत्त साध्यासाध्यत्व रक्तपित्त साध्यासाध्यत्व Write Raktapitta saddhyasadyatwa.

3. Answer the following (any three out of four):

(3×5=15)

- अमेह हेतु व दुष्य संग्रह लिहा.
 अमेह हेतु और दुष्य संग्रह लिखिये।
 Write Hetu and Dushya sangraha of prameha.
- b) चरकोक्त ज्वरमुक्ती लक्षणे लिहा. चरकोक्त ज्वरमुक्ती लक्षणे लिखिये। Write jwaramukti lakshana of charaka.
- c) कृमी सामान्य लक्षणे व प्रकृती विधात लिहा. कृमी सामान्य लक्षणे और प्रकृती विधात लिखिये। Write samanya lakshanas and prakrati vighat of krimi.
- d) उदरात बिरेचन संकल्पना स्पष्ट करा उदर क्याची में विरेचन संकल्पना सुरुपष्ट किजिए। Write virechana chikitsa in udar.

SECTION - C (LAQ)

45 Marks (3×15=45)

Attempt any three Long Answer Question:

- फिरंग न्याधीची आवुर्वेद व आधुनीक दृष्टीकोनातून माहीती लिहा आणि प्रयोग शाळेय परिक्षण व चिकित्सा लिहा.
 - फिरंग व्याधीका आयुर्वेद और आधुर्नीक शास्त्र वर्णन लिखिए और उसके प्रयोग शाळेय परिक्षण, चिकित्सा लिखिये.
 - Write details about 'Firang' vyadhi in Ayurved and modern science context.

 Write pathological investition and line of treatment of it. (1×15=15)
- स्थील्य व्याची हेत्, सम्प्राप्ति, लक्षणे व्यवच्छेदक निदान, करावयाच्या प्रयोगशाळेय परिक्षा आणि चिकित्सा लिहा.
 स्थील्य व्याचीके हेत्, सम्प्राप्ति, ज्ञावणे व्यवच्छेदक निकार-एवं प्रयोगशाळेय परिक्षण, चिकित्सा लिखिये।

Write staulya vyadi symptoms, pathogenesis, causative factors, differential diagnosis, pathological investigation and treatment. (1×15=15)

- उदर व्याची हेतृ, सम्प्राप्ती, प्रकार, चिकित्सा आणि साध्या साध्यत्व व आधुनीक प्रयोगशाळेय परिक्षणे लिहा.
 - उदर व्याधी के हेत्, सम्प्राप्ती, प्रकार, चिकित्सा, साध्या साध्यत्व और आधुनीक प्रयोग शाळेग परिक्षण लिखिए।
 - Write heru, samprapti, types, treatment sadyasadyatwa and pathological investigation in udar vyadhi. (1×15=15)
- श्वासकष्टता लक्षणाचे व्यवच्छेदक निदान सांगुन तमक श्वासाची सम्प्राप्ती व चिकित्सा लिहा. श्वासकष्टता लक्षणों का व्यवच्छे दक निदान लिखकर तमक श्वासकी सम्प्राप्ती और चिकित्सा लिखिये। Write differential dignosis of swaskashata and explain patho physiology and treatment of tamakswasa. (1×15=15)

Third B.A.M.S. (New) Examination, Summer 2014 KAYACHIKITSA - II

8

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.

5) Draw diagrams wherever necessary.

- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use separate answerbook for Section A and Section B.

SECTION - A

(45 Marks)

Attempt any five out of six:

(5×3=15)

a) राजयक्ष्माचे भेदानुसार लक्षणे लिहा.

Write lakshan according to bhed of Rajayakshma.

b) हृदय रोगाचे लक्षण लिहा.

Write lakshan of "Hriday roga".

क्मी रोगाची संप्राप्ती लिहा.

Write Samprapti of "Krumi roga".

d) तमक स्वासाचे लक्षण लिहा.

Write lakshan of "Tamak Shwas".

e) पांडु रोगाचे चिकित्सा सूत्र लिहा.

Write chikitsa sutra of "Pandu roga".

f) वातज कासाचे लक्षण लिहा.

Write lakshan of "Vatas kas".

03313 B

THE RESIDENCE OF THE PARTY OF THE

Attempt any six out of seven :

(6×5=30)

- a) आमवाताचे चिकित्सा सूत्र लिहा.
 Write Chikitsa sutra of "Amavat".
- b) पच्यमान गुल्माचे रूप लिहा. Write rupa of "Pachyman gulma".
- ट) ग्रहणीत तक महस्व लिहा.
 Write importance of butter milk (Takra) in Grahani.
- प्रक्रिज मुत्रकृच्छ व रक्तज मुत्रकृच्छ लक्षण लिहा.
 Write lakshan of "Shukraj Mutrakruccha and Raktaj mutrakruccha".
- e) मदात्यय सामान्य लक्षण लिहा. Write samanya lakshan of "Madatyay".
- f) क्षयज कास कारण संप्राप्ती लिहा. Write Karan and Samprapti of "Kshayaj roga".
- g) पित्तज ग्रहणी चिकित्सा लिहा. Write chikitsa of "Pittaj Grahani".

SECTION - B

(45 Marks)

Long answers:

- Attempt any three out of four:
 - वास कष्टता लक्षणाचे व्यवच्छेद निदान सांगून तमक श्वासाची संप्राप्ती व चिकित्सा लिहा.
 Write differential diagnosis of "Swas Kasthata" and explain samprapti and chikitsa of "Tamak shwas".
 - ठे उदर व्याधीचे संप्राप्ती, लक्षण व चिकित्सा लिहा.
 Write Samprapti lakshan and chikitsa of "Udar Vyadhi".
 - c) आमवात व्याधी हेतु, लक्षण, संप्राप्ती व चिकित्सा लिहा. Write hetu, lakshan, samprapti and chikitsa of "Amavata".
 - d) राजयक्ष्मा लक्षण व चिकित्सा आयुर्वेद व आधुनिक मतानुसार लिहा. Write lakshan and chikitsa (Ayurved and Modern) of Rajyakshma.

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 KAYACHIKITSA – I

5

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use bluelblack ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :
 Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

- a) आशयापकर्ष गती स्पष्ट करा. Explain Ashayapkrasha gati.
- ы) आवरण चिकित्सा सिध्दांत लिहा.
 Write Avaran Chikitsa Siddhanta.
- कायचिकित्सेची व्याख्या लिहून, चिकित्सा शब्दाचे पर्याय लिहा.
 Write the definition of Kayachikitsa and Paryay of word chikitsa.
- पित्त प्रकोप हेतू व साम पिताची लक्षणे लिहा.
 Write Pittaprakop hetu and sam pitta laxan.
- e) घातुप्रदोषज व्याधी चिकित्सा. Dhatupradoshaj Vyadhi Chikitsa.
- f) नव ज्वर चिकित्सा सूत्र. Nav Jwara chikitsa sutra.

LONG BOOK SHE AND SHE WAS

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven):

- पित्तदोषाचा चिकित्सा उपक्रम लिहा.
 Write Pittadosha Chikitsa Upakrama.
- b) षद्क्रियाकाल लिहा.
 Write Shatkriyakal.
- c) संतर्पण चिकित्सा. Santarpan chikitsa.
- d) आमदोष चिकित्सा सूत्र. Amdosha chikitsa sutra.
- e) ट्यूबरक्युलॉसिसमध्ये सहाय्यभुत आयुर्वेद चिकित्सा लिहा. Write Adjuvant Ayurvedic treatment for tuberculosis.
- चिकित्सेतील अनुपानाचे महत्व लिहा.
 Write Importance of Anupan in Chikitsa.
- g) ओज्ञाय लक्षणे व चिकित्सा. Ojakshaya – Lakshan and Chikitsa.

SECTION - B

(45 Marks)

(3×15=45)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

Long answer question (any three out of four):

- a) दुष्य, देश, बल, काल, प्रकृति यांचे व्याघी चिकित्सेतील महत्व लिहा. Write importance of Dushya, Desha, Bala, Kala, Prakruti in Chikitsa.
- क्रीय वृद्धि क्षय लक्षणे व त्यांची चिकित्सा लिहा.
 Write tridosh vruddhi kshaya lakshan and its management.
- योग, नैसर्गिक, बुनानी चिकित्सा पद्भती वर्णन करून त्यांचा सामान्य सिद्धांत लिहा.
 Write about Yoga, Naisargic, Unani Chikitsa and its basic principles.
- d) बीर्ण ज्वर चिकित्सा स्पष्ट करा. Explain Jeerna jwara chikitsa.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 KAYACHIKITSA – II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) संधीगत बात चिकित्सा लिहा. Write treatment of Sandhigata vata.
- अम्लिपत्त प्रकारानुसार चिकित्सा लिहा.
 Write treatment of Amlapitta according to its types.
- वाजीकरण चिकित्सा वर्णन करा.
 Describe 'Vajikaran' Chikitsa.
- d) मूत्रकृष्ट्र हेतु व सामान्य चिकित्सा लिहा. Write causes and general treatment of Mootrakruchra.
- e) Hypokalaemia लक्षणे व चिकित्सा.
 Write clinical features and treatment of Hypokalaemia.
- f) भ्रम, मूच्छों व संन्यास यातील भेद लिहा. Write differences between Bhrama, Murccha and Sanyasa.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):
 Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

क) अवीजित्वात

- a) उन्माद व्याघी चिकित्सा. Treatment of Unmada.
- प्रवाहिका व्याधी प्रकार व चिकित्सा लिहा.
 Describe types and treatment of Pravahika.
- Type II Diabetes Mellitus (NIDDM) ची चिकित्सा वर्णन करा.
 Explain treatment of Type II Diabetes Mellitus (NIDDM).
- प्रताश्मरी हेतु व चिकित्सा.
 Write causes and treatment of Mootrashmari.
- e) अतिसार प्रकार, अवस्था व चिकित्सा. Write types, stages and treatment of Atisara.
- f) Syphilis व्याधीच्या अवस्था व चिकित्सा लिहा. Write stages and treatment of Syphilis.
- g) गृक्षसी संप्राप्ति व चिकित्सा. Explain Samprapti and treatment of 'Grudhrasi'.

SECTION - B

(45 Marks)

(3×15=45)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

Long answer question (any three out of four):

- a) पक्षबंध व्याधीचे हेतु, लक्षण, संप्राप्ति व चिकित्सा सविस्तर लिहा. Write in detail about causes, symptoms, samprapti and treatment of 'Pakshavadh'.
- b) क्वास व्याधीची संप्राप्ति, आधुनिक तथा आयुर्वेदिक चिकित्सा सविस्तर लिहा.
 Write in details about Samprapti of 'Shwas' and explain treatment according to Ayurveda and Modern Medicine.
 - c) उदर व्याधीचे प्रकार सांगून हेतु, संप्राप्ति, चिकित्सा सबिस्तर लिहा. Write types of Udar and explain hetu, samprapti and treatment of 'Udar'
 - d) रसायन व्याख्या, रसायन लाभ लिहा. रसायन चिकित्सेचे प्रकार सविस्तर लिहा. वर्धमान रसायन आणि शिलाजीत रसायन वर्णन करा.
 Write Definition, Benefits of Rasayan Chikitsa, Describe in details about Types of Rasayan. Elaborate Vardhaman Rasayan and Shilajit Rasayan.

03313 B

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 KAYACHIKITSA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

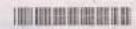
SECTION - B

(30 Marks)

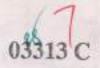
(5×3=15)

सहापैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे चार ते पाच ओळीत लिहा.
 में से किसी भी पांच प्रश्नों के उत्तर चार या पांच पंक्तियों में लिखिए।
 Write answer in four to five lines (Any five out of six).

- A) आमप्रदोषज व्याधी व त्यांचे चिकित्सा सूत्र लिहा. आमप्रदोषज व्याधी और उनकी चिकित्सा सूत्र लिखिए। Write down Aampradoshaj Vyadhi and their Chikitsa sutra.
- B) संघीवात सामान्य चिकित्सा लिहा.
 संघीवात की सामान्य चिकित्सा लिखो।
 Write down Sandhiwaata's general management.
- C) डायबेटीक कोमा वर्णन करा. डायबेटीक कोमा वर्णन करें। Describe diabetic coma.
- D) वातज प्रमेहाचे उपद्रव लिहा. वातज प्रमेह के उपद्रव लिखें। Write complications of Vataj Prameha.

- E) रूद्धपथ कामला व बहुपित्त कामला चार भेद लिहा.
 रूद्ध पथ कामला एवं बहुपित्ता कामला चार भेद लिखिए।
 Write down four differences between Ruddhapatha and Bahupitta Kamla.
- F) अतिसार-स्तंभन चिकित्सा थोडक्यात लिहा. अतिसार में स्तंभन चिकित्सा थोडे वाक्यों में लिखें। Write Stambhan Chikitsa in Atisaara.
- चारपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा (चार ते पाच ओळीत).
 चार में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। (चार से पांच पंक्तियों में).
 Write answers in four to five lines (any three out of four).
 - A) आमवात व्याधीत रसायन चिकित्सेचे महत्त्व लिहा.
 आमवात व्याधी में रसायन चिकित्सा का महत्त्व लिखिए।
 Write down importance of rasayan chikitsa in Amvaat.
 - B) ह्रद्रोगाची संप्राप्ति लिहा. हद्रोग की संप्राप्ति लिखिए। Write Samprapti of Hridrog.
 - C) अजीर्ण प्रकार व चिकित्सा लिहा. अजीर्ण के प्रकार और चिकित्सा लिखिए। Write down types of Ajeerna and their chikitsa.
 - D) अधोग-अम्लिपित्त लक्षण व चिकित्सा लिहा. अधोग-अम्लिपित लक्षण और चिकित्सा लिखिए। Write down Adhog-Amlapitta lakshana and Chikitsa.

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2011 KAYACHIKITSA - III

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

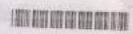
SECTION - B (SAO)

30 Marks

2. Answer the following (any five out of six):

(5×3=15)

- इंद्रलुप्त व्याधि लक्षणे, कारणे व चिकित्सा लिहा. इंद्रलुप्त व्याधि के सक्षण, कारण एवम् चिकित्सा लिखिए। Describe etiology, feature and treatment of 'Indralupta'.
- b) अनुर्वताजन्य विकार म्हणजे काय ? चिकित्सा सिद्धाना लिहा. अनुर्जताजन्य विकार किसे कहते हैं ? चिकित्सा सिद्धान्त लिखिए। What is meant by allergy? Write principle of treatment.
- अवबाहुक व विश्वाची भेद लिहुण उपयुक्त पंचकर्म चिकित्सा लिहा. अवसाहक एवम् विश्वाची भेद स्पष्ट कर, उपयुक्त पंचकर्म लिखिए। Describe difference between Avabahuk and Vishvachi and useful Panchakarma treatment.
- d) पक्षवध व्याधिचे हेतु व प्रयोगशालीन परीक्षणे लिहा. पक्षवध व्याधिहेतु तथा प्रयोगशालीन परीक्षण लिखें।-Write the cause and investigations of Paralysis.

- e) जिवाणु अन्न विषाकतेचे प्रकार लिहा. जिवाणु अन्न विषाकतता के प्रकार लिखें। Describe type of Jiwanu Anna Vishaktata (Botulism).
- f) 'आतपमुच्छध्वी' व्याधि लक्षणे व चिकित्सा लिहा. 'आतपमुच्छध्वी' व्याधि के लक्षण एवम् चिकित्सा लिखें। Write the symptoms and treatment of 'Heat Syncope'.
- 3. Answer the following (any three out of four):

(3×5=15)

- a) कथ्याश्रित वात लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 कथ्याश्रित वात लक्षण एवं चिकित्सा लिखें।
 Write the symptoms and treatment of 'Katyashrit vata'.
- b) पारद विवानतता लक्षणे व चिकित्सा लिहा. पारद विवानतता की लक्षणे एतम् चिकित्सा लिखें। Write the symptoms and treatment of 'Mercury Poisoning'.
- c) हदशुल लक्षणे व आत्यधिक चिकित्सा लिहा. हदशुल की लक्षणे एवम् आत्यधिक चिकित्सा लिखें। Write the symptoms and emergency management of Hridshula (Angina Pectoris).
- d) सर्पदेश लक्षणे व विकित्सा लिहा. सर्पदेश के लक्षण एवम् चिकित्सा लिखें। Describe snake bite characteristic and treatment.

SECTION-C

45 Marks

(LAQ)

Attempt any three long answer questions (Q. 4, 5, 6 and 7): (3×15=45)

[4. गुरुधातु विषाक्तता म्हणजे काय ? ताम्र विधाक्तता लक्षणे, प्रयोगशालीन परीक्षणे व चिकित्सा लिहा.

गुरुधातु विधाक्तता किसे कहते है ? ताम्र विधाक्तता लक्षण, प्रयोगशालीन परीक्षण एवम् चिकित्सा लिखें।

What is heavy metal poisoning ? Describe copper poisoning with respect to features. lab investigations and treatment.

्ठ. वृद्धावस्थेची सामान्य लक्षणे लिह्न अस्थिसीषीर्य व कंपवात या व्याधीचे हेतु, लक्षणे व चिकित्सा लिहा. वृद्धावस्थे की सामान्य लक्षण लिखकर अस्थिसीषीर्य एवम् कंपवात व्याधि हेतु, लक्षण एवम् चिकित्सा लिखें।

Write the symptom of old age. Describe Osteoporosis a Parkinson's disease with respect to Hetu, Lakshanani and treatment.

- 6. मानसरोगाचे हेतु, वर्गीकरण व त्रिविध चिकित्सा वर्णन करा. मानसरोगा के हेतु, वर्गीकरण एवम् त्रिविध चिकित्सा वर्णन कीजिए। Describe aetiology, classification of psychological disease and 'Trividha Chikitsa'.
- 7. पिथुषिका ग्रंथीचे सविस्तर वर्णन करन अतिदिर्धता व करपादातिवृद्धी लक्षणे व चिकित्सा वर्णन करा. पिथुषिका ग्रंथी का सविस्तर वर्णन कर. अतिदिर्धता एवम् करपादातिवृद्धी के लक्षण तथा चिकित्सा वर्णन कीबिए।

Describe Pituitary gland in detail, and write features and treatment of Gigantism and aeromegaly.

AND DESIGNATION OF THE PARTY OF

03313 B

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 KAYACHIKITSA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

(30 Marks)

(SAQ)

2. Answer the following (any five out of six)

(5x3=15)

a) हद्रोगाची लक्षणे लिहा.

हड़ोग के लक्षण लिखे।

Write symptoms of Hridroga.

- b) आमवात चिकित्सासुत्र लिखे । आमवात चिकित्सासुत्र लिखे । Write chikitsasutra of Aamvata.
- c) पांडु सम्प्राप्ति लिखे। पांडु सम्प्राप्ति लिखे। Write Samprapti of Pandu.
- d) प्रमेह मधील दोष-दूष्यांची नावे लिहा. प्रमेह में दोष-दूष्य के नाम लिखे। Write the names of Dosha-Dushya in Prameha.

03313 B

e) कामला व्याधीमधे पथ्यापथ्य लिहा. कामला व्याधी में पथ्यापथ्य लिखे। . Write Pathya-Apathya in Kamala.

f) विदग्धाजीर्ण-अम्लपित्त भेद.

विदम्धानीर्ण-अम्लपित्त भेद।

Difference between Vidagdhajima and Amlapitta.

3. Answer the following (Any three out of four):

(3×5=15)

क्षपथ व बहुपित कामला भेद.

रुद्धपथ तथा बहुपित कामला भेद।

Difference between Rudhapath and Bahupitta Kamala.

b) रक्तपित्त साध्यासाध्यताः

रक्तपित साध्यासाध्यता ।

Sadhya-Asadhyata of Rakta Pitta.

होतिपत्त निदान चिकित्सा.

शितपित्त निदान चिकित्सा ।

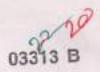
Nidan Chikitsa of Shitapitta.

d) प्रवाहिका चिकित्सा.

प्रवाहिका चिकित्सा।

Treatment of Pravahika.

SECTION - C

(LAQ)

Attempt any three out of four Long Answer Questions:

- स्थील्याचे हेतु, संप्राप्ति, लक्षण, व्यवच्छेदक निदान, करावयाच्या तपासण्या व चिकित्सा लिहा.
 स्थील्य व्याधी के हेतु, संप्राप्ति, लक्षण, व्यवच्छेदक निदान, किये जानेवाले परीक्षण तथा विकित्सा लिहा।
 Write Hetu, Samprapti, Iaxan, differential diagnosis related investigation and treatment of sthaulya.
- फिरंग न्याचीचे कारण, अबस्था, आधुनिक व आयुर्वेदीय चिकित्सा लिहा.
 फिरंग न्याची के कारण, अबस्था, आधुनिक तथा आयुर्वेदीय चिकित्सा लिखे।
 Write cause. Avatha (stages), modern and ayurvedic management of Firanga.
- म्बासकष्टता या लक्षणाचे व्यवच्छेदक निदान लिहून वमकन्वासाची संप्राप्ती चिकित्सा लिहा.
 श्वासकष्टता इस लक्षण का व्यवच्छेदक निदान लिखकर वमकन्वास की संप्राप्ती चिकित्सा लिखे ।
 Write differential diagnosis of Shvaskashtata and Samprapti and treatment of Tamaka Shvasa.
- संतर्पणजन्य, अपतर्पणजन्य प्रमेहाची संप्राप्ति लक्षणे लिहून चिकित्सा सिद्धांतासह चिकित्सा लिहा.
 संतर्पणजन्य, अपतर्पणजन्य प्रमेह की संप्राप्ति लक्षण लिखकर चिकित्सा सिद्धांत के साथ सचिकित्सा लिखें ।
 Write lakshan samprapti of santarpanjanya, apartarpanjanya prameha and its principles
 of treatments and detail treatment.

THE REPORT OF THE PERSON NAMED IN STREET

03313 D

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 KAYACHIKITSA - IV

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

(30 Marks)

2. चार ते पाच ओळीत उत्तरे लिहा (को. ५). चार से पाँच पंक्तियों में उत्तर लिखें (किन्ही ५ पर).

(5×3=15)

Write answers in four to five lines (any five).

- a) संशोधन योग्य ऋत् संशोधन योग्य ऋतु Samshodhana yogya rutu
- b) नस्वकाल नस्यकाल Nasyakala
- c) निरूहबस्ति निर्माण विधी निरूहबस्ति निर्माण विधी Niruhabasti nirmana vidhi

त) संतर्पण

संतर्पण

Santarpana

- e) अनामि स्वेद अनाग्नि स्वेद Anagni Sweda
- f) मात्रावस्ति. मात्राबस्ति । Matrabasti.
- 3. पाच ते सात ओळीत उत्तरे लिहा (को. ३). पाँच से सात पंक्तियों में उत्तर लिखो (किसी ३ पर). Write answer in five to seven lines (any three).
 - शुक्रक्षय हेत् सांगून दोन वृष्ययोग लिहा. शुक्रक्षय के हेत् लिखकर दों वृष्ययोग लिखो। Write hetu of shukraskshyaya and two Vrushyayoga.
 - b) चरकोक्त मेध्य रसायनाचे वर्णन करा. चरकोक्त मेध्य रसायन का वर्णन करें। Describe Charaka's Medhya Rasayana.
 - c) बस्तिदाताचे दोष. बस्तिदाता के दोष। Dosha's of Bastidata.
 - d) वमन प्रधान, मध्य, हीन शुद्धी लक्षणे. वमन प्रधान, मध्य, हीन शुद्धी लक्षणे। Vamana pradhana, Madhya, Heena Shudhi Lakshana.

(3×5=15)

皿

FINANCIA NA PARTANTA NA PARTANTA ANTA ANTA

SECTION - C

(LAQ)

03313 D

(45 Marks)

प्रश्न क्र. ४ ते ७ मधील कोणतेही ३ सोहवा.

(15×3=45)

प्रश्न क. ४ ते ७ में से कोई ३ प्रश्नों का उत्तर लिखिए। Attempt any three questions from 4 to 7.

रसायनाची व्याख्या सांगृन कुटीप्रावेशिक आणि आचार रसायन विवेचन करा. (1×15=15)
 रसायन की व्याख्या लिखकर कुटीप्रावेशिक और आचाररसायन का विवेचन किजिए।
 Write Vyakhya of Rasyana and in detail Kutipraveshik and Aachar-rasayana.

- 5. विरेचन व्याख्या, प्रकार, विधी समितर लिहून उदर व पक्षाधात व्याधीतील विरेचनाचे महत्व लिहा. (1×15=15) विरेचन व्याख्या, प्रकार, विधी लिखकर उदर और पक्षाधात व्याधी में विरेचनका महत्व लिखिए। Write in detail Virechana Vyakhya, Prakara, Vidhi and importance of Virechana in Udara and Pakshaghata Chikitsa.
- 6. ''बस्ति चिकित्सार्ध'' विषयक विवेचन करून बस्तिमध्ये तैल प्रशस्ति विषयक वर्णन करा. (1×15=15) ''बस्तिचिकित्सार्ध'' विषयक विवेचन करके बस्ति में तैल प्रशस्ति विषयक वर्णन लिखिए। Discuss about 'Bastichikitsardha' and write in detail importance of taila in Basti.
- स्मेहन व्याख्या, प्रकार लिहन स्मेह व्यापद कोणते ते लिहन त्यांची कारणे, लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा. (1x15=15)
 स्मेहन की व्याख्या और प्रकार लिखकर स्मेह व्यापद, उनके कारण, लक्षण और चिकित्सा विस्तारसे लिखिए।
 Write Vyakhya and Prakara of Snehana and in detail description about Sneha Vyapada,
 Hetu, Lakshana and Chikitsa.

03313 A

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2012 KAYACHIKITSA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

- Instructions: 1) All questions are compulsory.
 - 2) The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

2. Answer the following any 5 out of six:

(5×3=15)

- a) साम आणि निराम वायु लक्षणे लिहा. साम और निराम वायु की लक्षणे लिखिए। Write down Lakshanas of sam and niram vayu.
- b) चिकित्सा, निरूक्ती व पर्याय लिहा. चिकित्सा, निरूवती और पर्यांग लिखिए। Write down nirukti and synonym of chikitsa.
- अस्थिवह स्त्रोतोदुष्टी चे कारणे आणि चिकित्सा सुत्र लिहा, अस्थिवह स्त्रोतोद्द्यी की कारणे और चिकित्सा सुत्र लिखिए। Write down hetus of asthivaha strotodushti and chikitsa sutra.
- d) चिकित्सा चे व्याख्या लिहा. चिकित्सा की न्याख्या लिखिए। Write down definition of chikitsa.
- कफ दोष क्षय आणि वृष्दी सक्षणे लिहा. कफ दोष के क्षय और वृष्टी लक्षण लिखिए। Write down symptoms of kapha kshaya and kapha vridhi.
- नैष्टिकी चिकित्सा व्याख्या लिहुन स्पष्ट करा. नैष्ठिकी चिकित्सा की व्याख्या लिखकर स्पष्ट किंजिए। Write down definition of Naishthiki chikitsa and explain in short.

3. Answer the following any three out of four:

(3x5=15)

- a) बातदोषोपक्रम वर्णन करा.
 aातदोष उपक्रम वर्णन किजिए।
 Explain vatadosha upakrama.
- b) त्रिविध चिकित्सा प्रकार वर्णन करा. त्रिविध चिकित्सा प्रकार वर्णन किजिए। Explain trividha chikitsa prakaras.
- c) आवरण चे सामान्य चिकित्सा सुत्र वर्णन करा. आवरण का सामान्य चिकित्सा सुत्र वर्णन किजिए। Explain general chikitsa sutra of avarana.
- d) दोषगतींचे चिकित्सेतील महत्व स्पष्ट करा . दोषगती का चिकित्सा में महत्व स्पष्ट किजिए । Describe importance of doshagati in chikitsa.

SECTION - C

(3×15=45)

Answer any 3 out of 4:

- षड्विघ उपक्रम सविस्तर वर्णन करा.
 षड्विघ उपक्रम विस्तार से लिखिए।
 Write detail about shadavidha upakrama.
- आम चे व्याख्या, लक्षणे आणि चिकित्सा सुत्र सविस्तर लिहा.
 आम की व्याख्या, लक्षण और चिकित्सा सुत्र विस्तार से लिखिए।
 Write detail about definition of Ama, Lakshana and Chikitsa Sutra.
- योग, नैसर्गिक आणि सिद्ध चिकित्सा पद्धतीचे सामान्य मुलभुत सिद्धान्त लिहा.
 योग, नैसर्गिक और सिद्ध चिकित्सा प्रकारों के सामान्य मुलभुत सिद्धान्त लिखिए।
 Write down general basic principles of Yoga, Nisargik and sidha chikitsa.
- •७७. चिकित्सा म्हणजे काय ? एकविघ चिकित्सा चे प्रकार कोणता ? सविस्तर वर्णन करून त्याचे महत्व स्पष्ट करा. चिकित्सा का मतलब समझाईए। एकविध चिकित्सा के प्रकार कौनसा ? उसका विस्तार से वर्णन करते हुए उसका महत्व स्पष्ट किविए।

What is chikitsa? Which is the type of Ekavidha chikitsa? Describe in detail Ekvidha chikitsa and give importance of it.

推翻程程度到1到

03313 C

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2012 KAYACHIKITSA - III

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

- Instructions: 1) All questions are compulsory.
 - 2) The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

(SAQ)

30 Marks

2. Answer the following (any five out of six):

(5×3=15)

- व) निरूपस्तंभीत वायुची चिकित्सा लिहा. निरूपस्तंभीत वायु की चिकित्सा लिखिए।, Write the treatment of Nirupastambhita Vayu.
- b) उष्पापाताची चिकित्सा लिहा. उष्माधात की चिकित्सा लिखिए। Write the treatment of Sunstroke,
- с) सत्यावजय चिकित्सा म्हणजे काय ? सत्वावजय चिकित्सा क्या है ? What is 'Satvavajaya Chikitsa' ?
- d) त्वकगत बाताची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. त्वकगत बात के लक्षण और चिकित्सा लिखिए। Write sign and symptoms with treatment of 'Twakgata Vata'.
- e) व्याधीक्षमत्व म्हणजे काय ? व्याधीक्षमत्व किसे कहते है ? What is Vyadhikshamatva?
- ग्रेन्हज डिसीज ची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. ग्रेन्डज डिसीज के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए। Write the sign, symptoms and treatment of graves disease.

3. Answer the following (any three out of four):

(3×5=15)

- a) यात्राजनित विकार कोणते य संक्षिप्त चिकित्सा लिहा.
 यात्राजनित विकार लिखकर उनकी संक्षिप्त चिकित्सा लिखिए।
 Write the name of diseases due to travelling and their treatment in short.
- b) मुषक दंश लक्षणे व चिकित्सा लिहा. मुषक दंश लक्षणे एवं चिकित्सा लिखिए। Write symptoms and treatment of Rat bite.
- c) वातज उत्पाद चे लक्षण आणि चिकित्सा लिहा. वातज उत्पाद के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए। Write symptoms and treatment of Vataja Unmada.
- d) ॲंटोइम्युन हिसीज ची नावे लिहा. ॲंटोइम्युन हिसीज के नाम लिखिए। Write the names of autoimmune diseases.

SECTION - C (LAQ)

45 Marks

Attempt any three long answer questions.

- अपस्मार व्यापीचे निदानपंचक व चिकित्सा लिहा.
 अपस्मार व्यापी के निदानपंचक एवं चिकित्सा लिखिए।
 Write the 'Nidanpanchak' and the treatment of Apasmar.
- 5. सर्पदंश लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा. सर्पदंश के लक्षण एवं चिकित्सा सविस्तर से लिखिए। Write the signs, symptoms and treatment of Snakebites in details.
- पक्षापाताचे निदान पंचक व चिकित्सा अर्वाचीन परीक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 पक्षापात के निदान पंचक, चिकित्सा एवं अर्वाचीन परीक्षण चिकित्सा सहित लिखिए।
 Write the Nidan Panchak of Pakshaghata with modern investigations and Ayurvedic and modern treatment.
 - वार्यवयंत्रय विकारांची लक्षणे स्वोतसानुसार वर्णन करून घोडक्यात चिकित्सा लिहा.
 स्वोतसों के अनुसार वार्ध्यकजन्य विकार लक्षण और संक्षेप में चिकित्सा लिखे।
 Write the sign and symptoms of old age diseases according to strotasas with their treatment in short.

9 03313 B

SECTION - C

(45 Marks)

(LAQ)

चारपैकी कौणत्याही तीन प्रम्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा.

 $(3 \times 15 = 45)$

चार में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर विस्तृत वर्णन करें।

Write answers in detail (any three out of four)

 प्रमेह व्याख्या, संप्राप्ति व सामान्य विकित्सा लिह्न मधुनेहाची चिकित्सा व पथ्यापथ्य लिहा. (1×15=15)
 प्रमेह की व्याख्या, संप्राप्ति एवं सामान्य चिकित्सा लिखकर मधुमेह की चिकित्सा एवं पथ्यापथ्य लिखें ।

Write down definition, samprapti and general treatment of Prameha and also write treatment and Pathya-Pathya regimen in Madhumeha.

- 5. शोध व्याधीचे हेतू, संप्राप्ति, प्रकार व चिकित्सा सिद्धांत स्पष्ट करा. (1×15=15)
 शोध व्याधी के हेतू, संप्राप्ति, प्रकार एवं चिकित्सा सिद्धांत स्पष्ट करें।
 Write down causes, samprapti, types and treatment principle of "Shotha" vyadhi.
- फिरंग व उपवंशाचा व्यवच्छेद सांगुन, फिरंग, रोगाची सविस्तर चिकित्सा वर्णन करा. (1×15=15)
 फिरंग उपवंश व्याधी का व्यवच्छेद लिखकर फिरंग, व्याधी चिकित्सा सहित विस्तृत
 वर्णन कीजिए।

Write down difference between Firanga and Upadansha and explain Firanga Vyadhi with its treatment.

अतिसार, आमावस्थेतील चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.
 आमावस्था में अतिसार चिकित्सा का विस्तृत वर्णन की जिए।
 Write down management of Atisaar in Aamavastha in detail.

(1×15=15)

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017 PANCHAKARMA

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- ब) मज्जा स्नेहाचे गुण, उपयोग व अर्हता स्पष्ट करा. Explain the guna, upayoga and indication of majja sneha.
- b) स्वेदोपग म्हणजे काय ? चरकोक्त स्वेदोपग गण लिहा. What do you mean by swedopaga ? Write down the swedopaga gana according to Charak.
- c) वमनातील लैंगिकी शुद्धि स्पष्ट करा. Explain the laingiki shuddhi of vaman.
- d) पंचकर्मातील पूर्वकर्म विचार. Purvakarma vichar of panchakarma.
- e) रनेह बस्तिचे अभुक्त प्रणीत व्यापद स्पष्ट करा. Explain the Abhukta pranita vyapada of sneha basti.
- f) सिरावेध व्यापद च चिकित्सा. Complications of siravedh and their management.

८) मज्जा स्नेष्ट गुन । अहना उपयोगिना १) खेरोपम स्राज्ये काथ श्चरकोषन स्रोदेनमा ८) जमनामील लोगिकी सर्थ

d) पेयकम ताल प्रविम्

े स्नेस्त्रमी अमुक्त पुरान्(6×5=30)

03704

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven)

a) संशोधनाई असताना देखील कोणत्या व्यक्तिंमध्यें संशोधन करू नये हे स्पष्ट करा.

Explain the contraindicated person for Sanshodhankarma even if they are indicated for Sanshodhana.

b) यमनातील पेयादी संसर्जन क्रम व तर्पणादी क्रम विचार.
 Explain peyaadi samsarjan kram and tarpanadi kram vichar in Vamana.

अल्ट्रासोनिक थेरपि स्पष्ट करा.
 Explain the ultrasonic therapy.

d) सविष जलीकादंशाचे लक्षण व उपचार लिहा.
 Write down the lakshana and upachara of savisha Jalaukadansha.

e) ध्यापन नस्य स्पष्ट करा. Explain Dhmapan nasya.

f) नाडीस्वेद वर्णन करा. Describe Nadisweda.

g) शॉक या आत्ययिक अवस्थेची चिकित्सा Emergency management of shock.

SECTION - B

(45 Marks)

दीघोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer question (any three out of four) :

व) गर्भाशयगत उत्तरबस्ति अहंता, विधि व कार्मुकता स्पष्ट करा.
 Describe indication, vidhi and mode of action of Garbhashayagat uttarbasti.

b) आभ्यन्तर शोधन स्नेहपान विधि व कार्मुकता स्पष्ट करा.
 Describe vidhi and mode of action of Abhyantar shodhan snehapan.

বিংলন বিভি বর্ণান করে.
 Describe Virechan vidhi.

d) नस्यचे अर्ह, अनार्ह सकारण स्यष्ट करा. Explain indication and contraindication of Nasya with reason. (3×15=45)

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 PANCHAKARMA

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions:

- 1) Use blue/black ball point pen only.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुतरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) ;

 $(5\pi 3=15)$

Short answer question (any five out of six):

- व) निरूह बस्तिचे संमेलन विधि लिहा.
 Write the Sammelan vidhi of Niruha basti.
- b) स्नेहनाचे अर्ह लिहा. Write the indication of Snehan.
- c) सम्यक् स्विन्न लक्षण लिहा. Write the samyak swinna lakshans.
- d) एरंड तेलाची विरेचनातील उपयोगिता लिहा. Write the importantce of Eranda-taila in Virechana.
- e) शरदकरत्तील पंचकर्म लिहा. Write the panchakarma during Sharad-rutu.
- f) नस्याचे सम्यक्योग लिहा. Write the samyakyogas of nasya.

L 18

(6x5=30)

- लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : Short answer question (any six out of seven) :
 - a) इन्फ्रारेड थेरपि वर्णन करा. Describe the Infra-red therapy.
 - b) शोधनोत्तर तर्पणादिक्रम स्पष्ट करा. Describe the tarpanadikrama after Shodhana.
 - वस्तिदानविधीतील वामपारवंस्थितीचे महत्त्व वर्णन करा.
 Describe the importance of left lateral position of Basti-dana.
 - d) कर्णपूरण विधी वर्णन करा. Describe the Karnapuran-vidhi.
 - e) स्वेदनाचे सुश्रुतोक्त चतुर्विधप्रकार वर्णन करा. Describe the four types of swedana according to Sushruta.
 -) वमनाचे पश्चात कर्म वर्णन करा.

 Describe the pacchatkarma of Vaman.
 - g) रक्तमोक्षण अनार्ह सांगून रक्तमोक्षणासाठी योग्य कला वर्णन लिहा. Describe the contraindication and yogya kala for Raktamokshana.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) ;
 Long answer question (any three out of four) ;

(3×15=45)

- कटि बस्ति विधि वर्णन करून कार्मुकता स्पष्ट करा.
 Explain Kati-basti vidhi and explain its karmukta.
- अनुवासन बस्तिचे ल्यापद व चिकित्सा वर्णन करा.
 Explain the vyapad and chikitsa of Anuvasan bastl.
- वमनाचे पूर्वकर्म सिवस्तर वर्णन करून वमन कार्मुकता लिहा.
 Explain the purvakarma of Vaman and write its karmukta.
- d) नस्य विधि वर्णन करून कार्मुकता स्पष्ट करा. Explain the Nasya vidhi and its karmukta.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017 RESEARCH METHODOLOGY AND MEDICAL STATISTICS

Duration: 2 Hours

Total Marks: 44

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - All questions are compulsory.
 - The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - Use of simple calculator.

SECTION - A

(24 Marks)

(Research Methodology)

लघुत्तरी प्रश्न (पाचपैकी कोणतेही चार) :

(4×4=16)

Short answer question (any four out of five):

- a) उपयोजित संशोधन Applied Research
- b) संशोधन विषय निवड Selection of Research Topic
- c) परिकल्पना Hypothesis
- त) संशोधनात आप्तोपदेश प्रमाणाचे महत्त्व Importance of Aaptopadesh Pramana in research
- e) धारा DHARA

D) Selection of Restopic d) Emp of Aptropadeshe frame e) Hopothery $(1 \times 8 = 8)$

2. दीर्घोत्तरी प्रश्न :

Long answer question:

 अनुसंधानाचे पर्यायी शब्द लिहा आणि आयर्वेदातील संशोधनाचे महत्व स्पष्ट करा. Write synonyms of Anusandhan and explain importance of Research in Ayurveda.

b) संशोधनातील नीतिशास्त्राचे महस्व लिहा. Write importance of ethics in research.

> SECTION - B (Medical Statistics)

(20 Marks)

(3×4=12)

3. लघुत्तरी प्रश्न (धारपैकी कोणतेही तीन) : Short answer question (any three out of four):

a) निरीक्य समृह Population

b) बहुलक Mode

c) जीवणास्त्रीय वैविध्य Biological Variation

d) प्राकृत बंटन Normal Distribution.

4. दीघोत्तरी प्रश्न :

(1×8=8)

Long answer question:

a) वैद्यकीय सांख्यिकीचे कार्यक्षेत्र (व्याप्ती) तसेच महत्त्व स्पष्ट करा. Define scope and importance of the Medical Statistics. OR

b) आधारसामग्री प्रत्युपस्थापनाच्या पध्यती लिहा. Write methods of presentation of Data.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 RESEARCH METHODOLOGY AND MEDICAL STATISTICS

Duration: 2 Hours

Total Marks: 44

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use of simple calculator.

SECTION – A (Research Methodology)

(24 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (पाचपैकी कोणतेही चार) :

 $(4 \times 4 = 16)$

- Short answer question (any four out of five) :
- a) अश्विनीकुमारांचे चमत्कार
 Miracles of Ashwinikumar
- b) अन्वेषणा Anveshana
- c) साहित्य समीक्षा Review of Literature
- d) निरीक्षणात्मक संगोधन Observational research
- e) आयुष पोर्टल AYUSH Portal

 $(1 \times 8 = 8)$

2. दीर्घोत्तरी प्रश्न.

Long answer question.

a) आयुर्वेदातील संशोधनाचे महत्व लिहा.
 Write importance of Research in Ayurveda.

OF

क) संशोधनाचे साधन म्हणून प्रमाणांची भूमिका सविस्तर लिहा.
 Write in detail the role of the Pramanas as research tools.

SECTION - B

(20 Marks)

(Medical Statistics)

3. लघुत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

(3x4 = 12)

Short answer question (any three out of four):

a) आधारसामग्री

Data

b) आयताकृती आलेख

Histogram

पणिति माध्य,
 Arithmetic Mean

d) काई - वर्ग परीक्षा Chi-Square Test

4. दीर्घोत्तरी प्रश्न.

 $(1 \times 8 = 8)$

Long answer question.

वैद्यकीय सांख्यिकीचे महत्व सोदाहरण लिहा.

Write the importance of Medical Statistics with example.

OR

b) वैविध्याचे प्रकार लिहा.

Write classification of Variability.

03315 A

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 SHALAKYA TANTRA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे ४ ते ५ ओळीत लिहा :
 किसी भी पांच प्रश्नों के उत्तर ४-५ पंक्ती में लिखिए :

 Answer any five questions in 4 to 5 lines :

(5×3=15)

Agreway got three questlo

DE USE REAL TENTONISE

LIFETY FOR THIS STREET

Describe lacifical system

- अत्रण शुक्ल वर्णन करा.

 अत्रण शुक्ल वर्णन कीजिए ।

 Describe Avranshukla.
- b) अजकाजात लक्षणे लिहा. अजकाजात लक्षण लिखिए । Describe Ajakajat.
- कणीं का परीक्षण लिहा.
 कणीं का परीक्षण लिखिए ।
 Describe cornea examination.

Modes

- d) नेत्ररोगाची पूर्वरूपे लिहा. नेत्ररोग की पूर्वरूप स्पष्ट कीजिए । Describe Purvaroop of Netrarog.
 - e) नेत्राचे पांचभीतीकत्व स्पष्ट करा. नेत्र का पांच भौतिकत्व स्पष्ट कीजिए । Explain Netra-Panchabhautikatva.
 - f) पित्तज अभिष्यदाची लक्षणे लिहा. पित्तज अभिष्यद के लक्षण लिखिए । Write the symptoms of Pittaj Abhishyad.
- 3. कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(3×5=15)

problem from your person of the party the case.

Answer any three questions:

- a) अर्जुन व्याधी वर्णन करा.
 अर्जुन व्याधी वर्णन कीजिए ।
 Describe Arjun Vyadhi.
- b) वर्त्म परीक्षण वर्णन करा. वर्त्म परीक्षण वर्णन कीजिए । Describe eyelid examination.
- c) 'प्रेसबयोपिया' वर्णन करा. 'प्रेसबयोपिया' वर्णन कीजिए । Describe Presbyopia.
- d) अशुवह प्रणाली वर्णन करा. अशुवह प्रणाली वर्णन कीजिए। Describe lacrimal system.

15

SECTION - C

कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा :

(15×3=45)

Answer any three questions:

- अर्म प्रकार, लक्षण व शस्त्र कर्म सविस्तर लिहा.
 अर्म प्रकार, लक्षण और शस्त्र कर्म विस्तार में लिखिए ।
 Describe in detail arma signs, types and surgery.
- दृष्टी मांघाची कारणे स्पष्ट करून कफज लिंगनाश सविस्तर वर्णन करा.
 दृष्टीमांघ के कारण लिखिए तथा कफेज लिंगनाश विस्तार रूप में स्पष्ट कीजिए ।
 Describe causes of diminishing of vision and describe Kaphaj lingnash in detail.
- पक्ष्मगत व्याधि लक्षणे, हेतू, चिकित्स सह स्पष्ट करा.

 पक्ष्मगत व्याधि-लक्षण, हेतू और चिकित्सा के साथ स्पष्ट कीजिए ।

 Describe Pakshmagat vyadhi, hetu, laxan, chikitsa.
- परावर्तन स्पष्ट करून दीर्घ दृष्टी दोष (मायोपीया) सविस्तर लिहा.
 परावर्तन स्पष्ट करके दीर्घ दृष्टी दोष (मायोपिया) विस्तार पूर्वक लिखे.

Describe in detail-refraction of Myopia.

20) 319 112 Just and 1 1 to 500;

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 SHALAKYA TANTRA – I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use bluelblack ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

minest nation agreement

SECTION - A

(45 Marks)

 $(5 \times 3 = 15)$

लघुनरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :
 Short answer question (any five out of six) :

a) नेत्ररोगातील प्रमुख क्रियाकल्पांची नावे लिहा. Write names of important Kriyakalpa in Netraroga.

- b) शुक्तिका. Shuktika
- c) कॉर्निआ रचना Anatomy of cornea.
- d) अंजननामिका. Anjannamika.
- e) उपनाह व्याधी. Upanaha Vyadhi.
- शुक्काक्षिपाक चिकित्सा
 Treatment of Shushkakshipaka.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : Short answer question (any six out of seven):

(6×5=30)

- a) अवकाजात. Ajakajat.
- b) मायोपिआ-लक्षणे व चिकित्सा. Myopia-clinical features and treatment.
- लेगनाश व्यधनी शलाकेचे गुण व दोष. Guna and Dosha of Lingnash Vyadhani Shalaka.
- d) आयुर्वेदोक्त नेत्रशारीर. Netrasharir as per Ayurveda.
- e) वातज अभिष्यंद-लक्षणे व चिकित्सा. Clinical features and treatment of Vataja Abhishyanda.
- सवण शक्ल लक्षणे व चिकित्सा. Clinical features and treatment of Savrana Shukla.
- प्रथम व द्वितीय पटलगत दोषद्घ्टी लक्षणे. Clinical features of doshadushti in prathama and dwitiya patal.

SECTION - B

(45 Marks

- 3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) : Long answer question (any three out of four):
 - a) आधुनिक विज्ञानानुसार कॅटरॅक्ट व्याघी हेतू, लक्षण व शस्त्रकर्म चिकित्सा लिहा. Explain etiology, clinical features and surgical treatment of cataract.
 - b) अधिमंथ व्याधीचे प्रकार, लक्षणे, चिकित्सा लिहा. Write types, clinical features and treatment of Adhimantha.
 - प्यालस व डॅक्रिओसिस्टायटीस याचे वर्णन लिहा. Describe Puyalasa and dacryocystitis.
 - d) अंजन कर्म सविस्तर वर्णन करा. Describe 'Anjan Karma'.

(3×15=45

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 SHALAKYA TANTRA – I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) अंजननामिका लक्षणे व चिकित्सा. Write symptoms and treatment of Anjannamika.
- b) नेत्र रोगांचे सामान्य हेतु लिहा.
 Write common causes of ophthalmic diseases.
- c) नेत्रगत भेद्य व्याधी लिहून भेदन कर्म लिहा. Write names of Netragat bhedya vyadhi and describe bhedan vidhi.
- d) पक्ष्मशात व्याधीचे वर्णन करुन कुट्टन क्रिया लिहा. Describe Pakshmashat vyadhi and write kuttan kriya.
- e) स्नेलन्स डिस्टीक्टबॉक्स दृष्टी परीक्षण लिहा. Write vision test by Snellen's distinct box.
- f) कर्णिका स्तर लिहा. Write the layers of cornea.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :
 Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

अधिमंथ व्याधीचे प्रकारानुसार लक्षणे वर्णन करा.
 Describe symptoms of Adhimanth according to types.

्र क्रेजन मिया अ तेत्रज्ञान मियावादी - अ

b) ब्लेफरायटिस सविस्तर लिहा.
 Write Blephritis in details.

4) पदमशान -कुट्टन

c) अजकाजात (Iris prolapse) লিहা. Write Ajakajat (Iris prolapse). 5) vision test snellanche

- d) पक्व व अपक्व लिंगनाश (mature and immature cataract) भेद सर्विस्तर लिहा. Write the difference between mature and immature cataract.
- e) अमेंछेदन शस्त्रकर्म सविस्तर लिहा. Write Armachedan surgery in detail.
- f) अंजन प्रकारानुसार उपयोगिता लिहा. Write the uses of anjan according to types.
- g) झिरोप्यॅलमिया सविस्तर लिहा. Write xerophathalmia in details.

SECTION - B

(45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):
 Long answer question (any three out of four):

(3×15=45)

- a) तर्पण क्रियाकल्प सविस्तर वर्णन करा. Write Tarpan kriyakalpa in detail.
- b) पुंसालस(Dacryocystitis) व्याधीचे वर्णन करुन Dacryocystectomy शस्त्रकर्म वर्णन करा. Write Puyalas (Dacryocystitis) and describe Dacryocystectomy surgery.
- c) लिंगनाण व्याधीचे प्रकार, लक्षणे, उपद्रव व चिकित्सा सविस्तर लिहा. Write types, symptoms, complication and treatment of Linganash in details.
- d) परावर्तनजन्य व्याधींचे नावे सांगून मायोपिया व हायपरमेट्रोपिया सविस्तर लिहा. Write the names of refractive errors and describe myopia and hypermetropia in details.

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 SHALAKYA TANTRA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच)
 नीचे दिये प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर लिखो (कौन किसी पाच)

Answer the following (any five)

(5×3=15)

- कंठशालूक व्याधीचे लक्षण लिहा.
 कंठशालूक व्याधी के लक्षण लिखिए ।
 Write the sign and symptoms of kanthshaluk vyadhi.
- b) नस्य अतियोग लक्षणे लिहा. नस्य अतियोग के लक्षण लिखिए । Write the sign, symptoms of nasya-atiyoga.
- c) अधिमांस व्याधी लक्षण व चिकित्सा लिहा (impacted wisdom tooth). अधिमांस व्याधी के लक्षण और चिकित्सा लिखो (impacted wisdom tooth). Describe symptoms and chikitsa of adhimansa vyadhi (impacted wisdom tooth).

- d) कर्णपटलाची रचना सांगा. कर्णपटल की रचना बताइए. Describe anatorny of tympanic membrane.
- e) शिरोरोगांची नावे सुश्रुतासार सांगा. सुश्रुतअनुसार शिरोरोग के नाम बताइए. Write names of shiroroga according to Sushruta.
- f) पिनस व्याधीची लक्षणे आधुनिकानुसार लिहा. (ॲट्टोफिक न्हीनायटीस) पिनस व्याधी के लक्षण आधुनिकनुसार लिखिए (ॲट्टोफिक न्हीनायटीस) Write the sign and symptoms of atrophic rhinitis.

3. SAQ:

कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

किन्ही सीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए.

Write the answers of any 3 questions.

(3×5=15)

- कर्णगतशब्याचे प्रकार सांगून शब्यनिर्हरण विधी लिहा.
 कर्णगतशब्य के प्रकार बताकर शब्यनिर्हरण विधी लिखिए.
 Write the types of foreign body in ear and the procedure of removal of foreign body.
- b) नासागत रक्तपिताची कारणे अधुनिकानुसार लिहा, नासागत रक्तपित्त के कारण आधुनिकनुसार लिखिए, Write the causes of epistaxis.
- कवल आणि गंड्य यातील फरक लिहा.
 कवल और गंड्य में फरक लिखिए.
 Write the difference between kaval and gandush.
- d) सूर्यांवर्त व्याधीची लक्षणे लिह्न चिकित्सा लिहा. सूर्यांवर्त व्याधी की लक्षणे लिखकर चिकित्सा लिखो. Write sign, symptoms of suryawarta vyadhi and write the treatment.

SECTION - C (LAQ)

कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

कोई भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखे

Write down any three answers.

(3×15=45)

गिलायू व्याधीची लक्षणे लिह्न चिकित्सा शस्त्रकर्मासह लिहा.

गिलायू व्याधी के लक्षण लिखकर चिकित्सा शस्त्रकर्म सहित लिखिए.

Write sign, symptoms of gilayu (tonsillitis) and write the treatment with lectomy.

 $(1 \times 15 = 15)$

क्रिंगरीर रचना लिह्न कर्णबाधीर्य परीक्षणे सविस्तर वर्णन करा.

कर्णशारीर रचना लिखकर कर्णबाधीर्य के परिक्षण विस्तारपूर्वक लिखिए ।

Write anatomy of ear with examination for deafness in detail.

(1×15=15)

6. दंतरमारिर रचना लिह्न दंतहर्ष, कृमीदंत व्याधीचे संविस्तर वर्णन करा.

दंतशारीर रचना लिखकर दंतहर्ष, कृमीदंत व्याधी का विस्तार से वर्णन करो.

Write anatomy of tooth and describe in detail dantharsha and krimidanta vyadhi.

(1x15=15)

ात रक्तपिताची कारणे लक्षणे व चिकित्सा आयुर्वेद व आधुनिकनुसार लिहा.

नासागत रक्तपित्त व्याधी के कारण, लक्षण और चिकिरसा आयुर्वेद व आधुनिकनुसार लिखिए.

Write causes, sign, symptoms and treatment of nasagat raktpitta according Ayurved and modern. (1x15=15)

Third B.A.M.S. (New) Examination, Summer 2014 SHALAKYA TANTRA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use separate answerbook for Section A and Section B.

SECTION - A

(45 Marks)

Short answer questions (any five out of six) :

 $(5 \times 3 = 15)$

- a) दंतनाडीचे प्रकार लिहा.
 - Explain types of Dantanadi.
 - कर्णरोगाचे सामान्य हेत् वर्णन करा. Describe Hetu of Karnaroga.
 - अर्धावभेदक व्याधिचि चिकित्सा लिहा. Write treatment of 'Ardhavbhedaka'.
- d) दुष्टप्रतिश्लायाची लक्षणे लिहा. Describe symptoms of Dushta Pratishaya'.
- सर्वसरम्खपाक प्रकार वर्णन करा. Explain types of Sarvasara mukhapaka.
- जिक्हा रोगांची नावे व साध्यासाध्यत्व लिहाध्य Write types and Sadhya Sadhyatwa of Jivhagat Roga.

03315 B

 Short answer questions (any six out of seven): खालीलपैकी कोणत्याही सहा प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

(6×5=30)

- कवल व गण्डूष फरक स्मध्य करा.
 Differentiate between Kavala and Gandush.
- b) कर्णसंघान विधि लीहा. Write Karna Sandhan Vidhi.
- अनंतवाटा व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write symptoms and treatment of Anant Vata.
- d) शिरोरोगात नस्याचे महत्व स्पष्ट करा. Write importance of Nashya in Shiro Roga.
- e) दंतशर्कम लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Describe symptoms and treatment of Dantasharkara.
- f) कर्णपरल क्षेर प्रकार सविस्तर लिहा.

 Describe types at Rupture of Tympanic membrain.
- g) टयूनिंग फोर्क टेस्ट वर्णन करा. Describe Tuning Fork Test.

SECTION - B

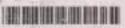
(45 Marks)

 Long answer questions (any three out of four) : खालीलपैकी कोणतेही 3 प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा.

(3×15=45)

- a) नासा शारीर वर्णन करुण 'पूर्वनासा परिक्षण विधि' सविस्तर लिहा.

 Write sharir of Nose and explain 'Anterior Rhinoscopy' in detail.
- कण्ठशालृक व्याधिचे हेतु लक्षण व चिकित्सा आयुर्वेद व आधुनिक मतानुसार लिहा.
 Describe hetu, symptoms and treatment of 'Kantha shaluka' according to Ayurveda and modern science.
- कर्णशूल, प्रतिकर्ण, कर्णप्रतिनाद् व्याधिची सम्प्राप्ती लक्षण व चिकित्सा लिहा.
 Write the samprapti sign and symptoms and treatemnt of Karnashula, Putikarna and Karnapratinah vyadhi.
- d) तालुगत व्याधिची नावे लिह्न गलश्र्णडीका व तुण्डीकेरी व्याधीचे हेतु लक्षण व चिकित्सा लिहा.
 Explain types of Talugat Vyadhi and write hetu, symptoms and treatment of Galashunlika and Tundikeri.

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 SHALAKYA TANTRA – II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लपुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) नासार्श परीक्षण Examination of Nasarsha.
- b) स्वरवंत्र परीक्षण Examination of Larynx.
- तुण्डीकेरी
 Tundikeri.
- d) दालन Dalana.
- e) दुष्ट प्रतिश्याय Dushta Pratishyaya.
- f) কৃমিকর্ण Krumikarna.

03315 B

CONTRACTOR CONTRACTOR

लंघुतरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :
 Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=3

- a) नासा प्रतिनाह (डी. एन्. एस्.) चे प्रकार व लक्षण. Types and signs & symptoms of Deviated Nasal Septum (DNS).
- b) शिराचे महत्त्व व सुश्रुतोक्त शिरोरोगांची नावे. Importance of 'Shira' and names of Shiroroga as per 'Sushruta'.
- कर्णगत शल्य निर्हरण.
 Foreign body removal from ear.
- d) अपीनस. Apinasa.
- e) शिरशूलाची कारणे. Causes of headache.
- f) वातज सर्वसर, Vataja Sarvasara.
- g) दंतनाडी. Dantanadi.

SECTION - B

(45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

- व) नासागत रक्तपित्त (Epistaxis) व्याधीचे आयुर्वेद व आधुनिक मतानुसार सविस्तर वर्णन करा.
 Explain Nasagat Raktapitta (Epistaxis) in detail as per ayurveda and modern science.
- कंठगत रोगांची नावे सांगृन टॉन्सिलायटीस व्याधी सविस्तर वर्णन करा.
 Write names of Kanthagata Roga. Explain Tonsillitis in detail.
- कर्णशारीर सचित्र वर्णन करून कर्णरोगाची सामान्य चिकित्सा लिहा.
 Describe Karnasharir along with diagram. Write samanya treatment of Karnaroga.
- प्रीरोगत व्याधींची सामान्य चिकित्सा लिहून अनंतवात व अर्घावभेदक व्यवच्छेदक निदान वर्णन करा.
 Write common treatment of Shiroroga. Explain differential diagnosis of Anantvata and Ardhavbhedaka.

03315 E

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 SHALAKYA TANTRA – II

Total Duration : Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks : 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

2. Answer the following (any 5 out of 6):

(5×3=15)

- a) नासार्श चिकित्सा लिहा. नासार्श चिकित्सा लिखिए। Explain Nasarsh Chikitsa.
- b) एकवृंद व वृन्द फरक लिहा.

 एकवृंद तथा वृन्द भेद लिखिए।

 Write difference between vrund and ekvrund.
- c) पीनस व्याधीची सामान्य चिकित्सा लिहा. पीनस व्याधीकी सामान्य चिकित्सा लिखिए। Write common treatment of Pinus disease.
- d) कर्णपटलाची आकृती काबून नावे लिहा . कर्णपटल की आकृती निकालकर नाम लिखिए। Draw diagram of Tympanic membrane and label it.

(3x5=15)

मेन्स्य स्वयंक्री प्रस्तान विशेषका प्रति ।

Draw Clare of Tympano overithme and label;

- e) अनंतवात व्याधीची लक्षणे लिहा.
 अनंतवात व्याधी के लक्षण लिखिए।
 Write symptoms of Anantvat Vyadhi.
 - f) दालन व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. दालन व्याधी के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए। Write symptoms and treatment of Dalana disease.
- कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे ४ ते ५ ओळीत लिहा.
 किसी भी तीन प्रश्नों के उत्तर ४ या ५ पंक्ति में लिखिए।
 Answer any three questions in 4 to 5 lines.
 - a) अवटुका ग्रंथीचे कार्य लिहा. अवटुका ग्रंथी का कार्य लिखिए। Write the functions of Thyroid gland.
 - b) मुखरोगाची संप्राप्ति लिहा. मुखरोगों की संप्राप्ती लिखिए। Write the samprapti of Mukharoga.
 - c) तालुपाक व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 तालुपाक व्याधी के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए।
 Write the sign symptoms and treatment of Talupaka disease.
 - d) स्वरयंत्र विकृतीची लक्षणे लिहा. स्वरयंत्र विकृती के लक्षणे लिखिए। Write Swaryantra Vikruti lakshanas.

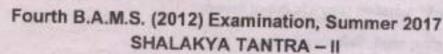

SECTION - C (LAQ)

कोणत्याही तीन प्रश्न सोडवा। किसी भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखिए। Attempt any three LAQ.

(3×15=45)

- दंतशारीर रचना लिख्नर कृमिदंत, उपकुश व हनुमोक्ष व्याधीचे सविस्तर वर्णन करा.
 दंतशारीर रचना लिख्नर कृमिदंत, उपकुश एवं हनुमोक्ष व्याधी का सविस्तर वर्णन कीजिए।
 Write anatomy of tooth and describe in detail about Krumidanta, Upakush and Hanumoksha disease.
- नासाप्रतिनाह व्याधीचे हेतु, लक्षणे व शस्त्रकर्म आधुनिक शास्त्राप्रमाणे सविस्तर लिहा.
 नासाप्रतिनाह व्याधी के हेतु, लक्षण एवं शस्त्रकर्म आधुनिक शास्त्रानुसार सविस्तर वर्णन करे।
 Explain Nasapratinah vyadhi hetu, symptoms with modern method of SMR operation.
- कर्णशूल व्याधी आयुर्वेद व आधुनिक मतानुसार सविस्तर लिहा.
 कर्णशूल व्याधी आयुर्वेद एवं आधुनिक के अनुसार विस्तारपूर्वक वर्णन किजिए।
 Write in detail about Karnashula disease according to Ayurved and modern science.
- रोहिणी व्याधीचे प्रकार, लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.
 रोहिणी व्याधी के प्रकार, लक्षण एवं चिकित्सा का सविस्तर वर्णन करे।
 Describe types, sign, symptoms and treatment of Rohini disease (Diphtheria).

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) मुखपाक हेतु व लक्षणे लिहा.

 Write the hetu and lakshnas of Mukhapaak.
- b) प्रतिश्याय चिकित्सा लिहा. Write treatment of Pratishyay.
- c) कर्णनाद विकित्सा लिहा. Write treatment of Karnanaad.
- d) कर्णगुथक चिकित्सा लिहा. Write treatment of Karnaguthak.
- e) जलार्बुद वर्णन करा. Describe Jalarbuda.
- f) तुंडीकेरी लक्षणे लिहा. Write sign and symptoms of Tundikeri.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven)

(6×5=30)

- a) दंतनाडी प्रकार, लक्षणे, चिकित्सा वर्णन करा. Write down Dantanadi types, symptoms, treatment.
- कृमीवशिरोरोग लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down symptoms and treatment of Krimijashiroroga.
- होरोरोगाची नावे लिह्न सूर्यांवर्ताची चिकित्सा लिहा.
 Write the names of Shiroroga and write the treatment of Sooryavarta
- d) दंतरोगाची कारणे व सामान्य चिकित्सा लिहा. Write the causes of Dantaroga and its general treatment.
- e) नासापाक व दीप्तव्यादी यातील भेद लिहून त्याची सामान्य चिकित्सा लिहा. Write the difference between Nasapaka and Dipta Vyadhi, write their general treatment.
- षडबिंद्तैल घटकद्रव्ये, मात्रा, उपयोग लिहा.
 Write the contents, dose and uses of Shadbindutail.
- g) कर्णप्रतिनाह आयुर्वेदीय व आधुनिक मतानुसार लिहा. Write down Karna Pratinaha according to Ayurveda and modern science.

SECTION - B

(45 Marks)

वीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

- कर्णबाधिर्य सविस्तर वर्णन करा.
 Write in detail Karňabadhirya.
- के प्रारीर रचना लिहून दंतहर्ष, कृमीदंत व्याघीचे सविस्तर वर्णन करा.
 Write anatomy of tooth and describe in detail Dantharsha and Knmidanta.
- पोलासु व्याघी आयुर्वेदानुसार वर्णन करून टॉन्सीलाइटीस् व्याघी सविस्तर वर्णन करा.
 Describe Gilayu vyadhi as per Ayurveda. Describe Tonsillitis in detail.
- d) नासा शारीर वर्णन करून पूर्वनासा परीक्षण विधी सविस्तर लिहा.
 Write Sharir of Nasa and explain anterior Rhinoscopy in detail.

03315 B

12

Third B.A.M.S. (New) (Ayurvedacharya) Examination, Winter 2011 SHALAKYA TANTRA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION-B

खालील प्रश्नांची उत्तरे घोडक्यात लिहा (कोणतेही पाच):

(5×3=15)

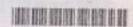
निम्न प्रश्नों के संक्षेप में उत्तर लिखें (कोई पांच) :

Write short answers (any five):

- a) कृमिज शिरोरोग लक्षणे.

 कृमिज शिरो रोग के लक्षण ।

 Lakshan of krimij shiro roga.
- अधिमांस व्याधि लक्षणे व चिकित्सा.
 अधिमांस व्याधि के लक्षण एवं चिकित्सा ।
 Signs and treatment of Adhimansa.
- c) गिलायु हेतु व लक्षणे. गिलायु विकार के हेतु एवं लक्षण । Hetus and Lakshan of Gilayu.
- d) पीनस व्याघिची चिकित्सा लिहा. पीनस व्याघि की चिकित्सा लिखें । Write treatment of Peenasa.

- d) अर्घावभेदक व्याघीची लक्षणे लिहा. अर्घावभेदक व्याघी के लक्षण लिखिए। Write symptoms of 'Ardhavbhedaka'.
- e) ओष्ठ संधान विधी लिहा. ओष्ठ संधान विधी लिखिए। Write 'Oshtha Sandhana Vidhi'.
- f) उपजिन्हा व्याधीची लक्षणे लिहा. उपजिन्हा व्याधी के लक्षण लिखिए। Write symptoms of 'Upjeevha' Vyadhi.
- खालीलपैकी कोणत्याही ३ प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : निम्नलिखित कोई भी ३ प्रश्नों के संक्षिप्त में उत्तर लिखिए : Write answers in short (any three) :
 - a) स्वरवंत्रपरीक्षण संबंधी लिहा. स्वरवंत्रपरीक्षण के बारे में लिखिए। Write about examination of Larynx.
 - b) कर्णगतशल्यांचे प्रकार लिहून शल्यापकर्षण चिकित्सा लिहा. कर्णगतशल्य के प्रकार लिखकर शल्यापकर्षण चिकित्सा लिखिए। Write types of foreign bodies in ear and its management.
 - c) नासागत रक्तस्रावाची आयुर्वेदोक्त चिकित्सा लिहा. आयुर्वेद के अनुसार, नासागत रक्तस्रावकी चिकित्सा लिखिए। Write treatment of 'nasagala raktastrava' as per ayurveda.
 - d) कृमिदंत व्याधीची चिकित्सा लिहा. कृमिदंत व्याधीकी चिकित्सा लिखिए। Write treatment of 'Krumidanta'.

(3×5=15)

 $(3 \times 5 = 15)$

- e) अधिजिक्हा व्याधि लक्षणे व विकित्सा सूत्र लिहा. अधिजिक्हा विकार के लक्षण एवं चिकित्सा सूत्र लिखें । Write lakshan and chikitsa sutra of Adhijivha.
- f) कर्ण पटल रचना साकृति लिहा. कर्ण पटल की रचना आकृति के साथ लिखें । Write anatomy of tympanic membrane with diagram.
- कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
 कोई तीन प्रश्नों के उत्तर दें ।
 Write answers of any three questions.
 - क) शिरोरोग हेतु व नावे लिहा.
 शिरोरोग हेतु एवं उनके नाम लिखें ।
 Write hetu and names of shiroroga.
 - b) कवल-गंडुषाचे वर्णन करा. कवल-गंडुष का वर्णन करें। Describe Kawal-gandusha.
 - c) तुण्डिकेरी लक्षणे व चिकित्सा लिहा. तुण्डिकेरी के लक्षण एवं चिकित्सा लिखें । Write signs and treatment of Tundikeri.
 - d) दंतशकैरा-लक्षणे व चिकित्सा लिहा. दंतशकैरा-लक्षण एवं चिकित्सा लिखें । Write signs and treatment of Dantasharkara.

SECTION-C

तीन प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

(3×15=45)

गिलन कष्टता लक्षणाचे हेतु व आवश्यक परीक्षणे लिहा.
 गिलन कष्टता इस लक्षण के हेतु एवं आवश्यक परीक्षाएं लिखें ।
 Write causes of dysphagia and explain necessary examinations and investigations.

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 SHALAKYA TANTRA – II

Duration: 3 Hours Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) कर्णरोगाची सामान्य सम्प्राप्ती लिहा. Write Samanya Samprapti of Karnaroga.
- b) नासार्श व्याधीचे वर्णन करा. Describe Nasarsha Vyadhi.
- कर्णबाधियांची कारणे लिहा.
 Write causes of Karnabadhirya.
- उपकुश व्याधींचे वर्णन करा.
 Describe Upakusha Vyadhi.
- e) दन्तहर्ष व्याधीचे वर्णन करा.

 Describe Dantaharsha disease.
- f) वातज जिव्हाकण्टक लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write lakshanas and treatment of Vataj Jivhakantak.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :
 Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- व) नस्यविधीचे वर्णन करून नस्यार्ड व्याधीची नावे लिहा.
 Describe Nasya Vidhi and write names of Nasyarha vyadhi.
- b) शिरोबस्ती वर्णन करा. Describe Shirobasti.
- c) कर्णपाली सिवन कर्म लिहा. Write procedure of Auroplasty.
- d) कर्णपटलाची रचना वर्णन करा. Describe anatomy of Tympanic membrane.
- e) क्रमिकर्ण व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write treatment of Krumikarna.
- f) मुखरोगांची सामान्य चिकित्सा लिहा. Write samanya chikitsa of Mukharoga.
- g) हनुमोक्ष वर्णन करून चिकित्सा लिहा. Describe Hanumoksha and its treatment.

SECTION - B

(45 Marks)

- दीर्थोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer question (any three out of four) :
 - (3×15=45)
 - a) प्रतिश्याय व्याधीचे कारणे, लक्षणे, सम्प्राप्ती व चिकित्सा लिहा. Write causes, lakshanas, Samprapti and treatment of Pratishyaya Vyadhi.
 - Otitis media सविस्तर वर्णन करा.
 Describe Otitis media in detail.
 - c) शिरोरोगांची कारणे, प्रकार, लक्षणे, परीक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write causes, types, lakshanas, examinations and treatment of Shiroroga.
 - d) गिलायु वृद्धिची कारणे, सम्प्राप्ती, लक्षणे वर्णन करून शल्यकर्म लिहा. Write causes, Samprapti, lakshanas of Tonsillitis and its operative procedure.

03315 B

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2012 SHALAKYA TANTRA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

2. खालील पाच प्रश्नांची उत्तरे ४ ते ५ ओळीत लिहा.

(5×3=15)

निम्न पांच प्रश्नोंके उत्तर ४ से ५ पंक्तियोमें लिखिए।

Write answers in four to five lines (any five):

- a) कर्णपूरण विधी लिहा. कर्णपूरण विधी लिखिए। Write the 'Karnapooran Vidhi'.
- b) दीप्त व्याघी लक्षणे व चिकित्सा. दीप्त व्याघी - लक्षण एवं चिकित्सा। Write Lakshana and treatment of 'Deepta Vyadhi'.
- c) शीताद व्याधीची लक्षणे लिहा. शीताद व्याधी के लक्षण लिखिए। Write the signs and symptoms of 'Shitada'.

-3-

03315 B

SECTION - C (LAQ)

कोणत्याही ३ प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा :

(3×15=45)

15

- कर्णशृल व्याधीचे प्राचीन व अर्वाचीन शास्त्रानुसार वर्णन करा.
 कर्णशृल व्याधी का प्राचीन तथा अर्वाचीन शास्त्रानुसार वर्णन लिखिए।
 Write Karnashoola (Ear ache) according to ancient and modern science.
- प्रतिश्याय व्याधी सविस्तार वर्णन करा.
 प्रतिश्याय व्याधी का विस्तार से वर्णन लिखिए।
 Write in detail about 'Pratishyaya' Vyadhi.
- गिलाब् व्याधीचे वर्णन करून आधुनिक शास्त्रानुसार टॉन्सिलेक्टोमी शस्त्रकर्माचे उपद्रवांसह सविस्तर वर्णन लिहा.
 गिलाब् व्याधी का वर्णन लिखकर, टॉन्सिलेक्टोमी शस्त्रकर्म का उपद्रवसहित विस्तारसे वर्णन आधुनिक शास्त्रअनुसार लिखिए।

Write about 'Gilayu Vyadhi'. Describe in detail 'Tonsillectomy' surgery along with complications as per modern science.

शिरोरोगांची नावे लिहन सूर्यांवर्त, शंखक व अर्धांवभेदक यांची लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 शिरोरोगों के नाम लिखकर, सूर्यांवत, शंखक तथा अर्धांवभेदक सन व्याधीओं के लक्षण एवं चिकित्सा लिखिए।
 Write names of Shiroroga. Describe symptoms and treatment of Suryavarta, Shankhaka and Ardhavbhedaka.

Third B.A.M.S (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 SHALYA TANTRA - I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी काणतेही वाच्च) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) शल्यतंत्राची व्याख्या लिहन महत्व लिहा. Definition of Shaiyatantra and its importance.
- b) अल्ट्रासोनोग्राफीचे कोणतेही सहा उपबोग लिहा. Write down any six uses of ultrasonography.
- शल्य कर्मांभध्ये एच.आय.व्ही. रुणाची घ्यावयाची काळजी लिहा. Write down precautions should be taken during surgery in HIV patient.
- d) मन्यागत लसिकाग्रंथीशोधाची कोणतेही पाच कारणे लिहा. Write down any five causes of cervical lymph adenitis.
- e) सुन्ततानुसार व्रण रोपणाच्या अवस्था लिहा. Write down the stages of wound healing as per Sushrutacharya.
- अम्बिकमीचे प्रकार लिहा. Write down types of Agnikarma.

(6×5=30)

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven):

a) अष्टविध शस्त्रकर्म वर्णन करा. Describe Ashtavidha shastrakarma.

b) सुश्रुतोक्त शस्त्रपुण व शस्त्रदोष लिहा. Write down guna and dosha of shastra as per Sushrutacharya.

c) षट्कियाकाल लिहुन मल्यतंत्रामध्ये महत्व वर्णन करा. Write down shatkriyakal and its importance in shalyatantra.

d) अग्निकर्माचे महत्व लिहा. Write down importance of Agnikarma.

e) स्वेदबग्रंथीची कारणे, लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down causes, clinical features and treatment of sebaceous cyst.

f) कोणतीही पाच ॲन्टीबायोटिक्स मात्रेसह लिहा. Write down any five antibiotics with dosage.

g) ब्रणावस्था लिहा. Write down stages of Vrana.

SECTION - B

(45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

- संमोहन व्याख्या सांगृत सार्वदैहिक संमोहनासाठी वापरली जाणारी औषधींद्रव्ये निर्देश व अनिर्देशासह लिहा.
 Define Anaesthesia and write down the drugs used for general anaesthesia with indications and contraindications.
- कंध व्याख्या लिसून सुश्रुतोक्त बंधाचे प्रकार व त्यांची आधुनिक बंधांशी तुलना लिहा.
 Define Bandha and write down types of Bandha as per Sushrutacharya and correlate them with Modern Bandha.
- c) रक्तभाव व्याख्या, प्रकार, लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down definition, classification, clinical features and management of haemorrhage.
- d) कारकर्म निरुवती, महत्व, गुण, दोष, प्रकार, निर्देश, अनिर्देश व उपद्रव लिहा. Write down Nirukti, importance, guna, dosha, prakara, indication, contraindication, upadrava of kshara.

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2018 SHALYA TANTRA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - All questions are compulsory.
 - The number to the right indicates full marks.
 - Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

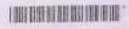
SECTION - A (45 Marks)

लपुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही धाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- बद्धग्रदोदर लक्ष्मपे लिहा. Write signs and symptoms of Baddhagudodara.
- b) मर्जीन समेह लिहा. Explain Murphy's Triad.
- c) जन्तनलिकाशोध लक्षणे लिहा. Write clinical features of Oesophagitis.
- पर्शकास्थीभमा चिकित्सा लिहा. Write management of Rib fracture.
- e) मृत्रमार्ग संकोच चिकित्सा लिहा. Write management of Stricture Urethra.
- परिकर्तिका व्याधीची लक्षणे लिहा. Write clinical features of fissure in ano.

लपुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- बॉन्स डिसीजबद्दल माहीती लिहा.
 Write about Crohn's disease.
- b) वृक्काण्यरीमधील नैदानकीय परीक्षणे लिहा. Write diagnostic investigations in Renal Calculous.
- अांचावरीध कारणे व लक्षणे लिहा.
 Write actiology and clinical features of Intestinal obstruction.
- d) रॅमस्टेब्ट्स् ऑपरेशन लिहा. Write Ramstedt's operation.
- e) वृद्धिरोग प्रकार लिहा.
 Write types of Vrudhi Roga (Hemias).
- f) उण्डुकपुच्छ शोध उपद्रव लिहा.
 Write complications of appendicitis.
- g) गॅलेसिमिंगा चिकित्सा लिहा. Write management of Thalassemia.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीघोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long enswer question (any three out of four) :

- a) स्तर घातकाबुंद रेतु , सामान्य लक्षणे, परिक्षण व चिकित्सा लिहा.

 Describe aetiological factors, clinical features, investigations and management of carcinoma of the breast.
- b) पिताशय अश्मरी हेतु, लक्षणे, उपद्रव व चिकित्सा लिहा. Write aetiology, clinical features, complications and management of cholelithiasis.
- c) पगन्दर व्याधीची कारणे, लक्षणे, प्रकार व चिकित्सा लिहा. Write aetiology, symptoms and signs, types and management of Bhagandara.
- d) भन्न सामान्य लक्षणे, प्रकार व सामान्य चिकित्सा वर्णन करा. Describe Samanya lakshana, prakar and samanya chikitsa of Bhagna.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017 SHALYA TANTRA - I

Duration 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

लध्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पश्च) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

- a) यंत्रदोध लिहा. Write down Yantradosha.
- b) प्रमध्य शल्य म्हणजे काय ते लिहन त्याचे निर्हरण उपाय लिहा. What is pranasta shalya and its nirharana upaya?
- c) स्वानिक संमोहनाचे प्रकार लिहा. Write down types of local anaesthesia
- For January, Agrillon, Kabadand, Examination d) शल्पतंत्रातील मर्गाचे महत्व लिहा. Write down importance of marmas in surgery.
- e) षष्टी उपक्रमापैकी कोणतेही तीन उपक्रम लिहा. Describe any three Upakrama of Shashtiupakrama.
- विद्विध लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down clinical features and treatment of Abscess.

THE REAL PROPERTY OF THE PARTY OF THE PARTY

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven)

(6×5=30)

- a) मेदोज ग्रंथीची(लायपोमा) कारणे, प्रकार, लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down causes, types, clinical features and treatment of lipoma.
- b) कोणत्याही पाच शत्य तंत्र व्याधीमधील एक्स-रे चे महत्व लिहा. Write down importance of X-ray in any 5 surgical disease.
- c) बंध विधीपैकी कोणतेही पाच बंध वर्णन करा. Describe any five Bandhas of Bandha vidhi.
- d) जलात्पता (डीहायड्रेशन) चिकित्सा लिहा. Write down management of dehydration.
- e) डी.व्ही.टी.व्यापीची कारणे व लक्षणे लिहा. Write down causes and clinical features of Deep Venous Thrombosis.
- f) प्राचीन व आधुनिक शास्त्रानुसार ब्रणाचे प्रकार लिहा. Write down types of wounds as per ancient and modern science.
- g) कोणतेही तीन आत्ययिक चिकित्सार्थ औषघीद्रव्ये व दोन वेदनाशामक औषघीद्रव्ये मात्रेसह लिहा. Write down any three emergency drugs and two analgesic drugs with its dosage.

SECTION - B

(45 Marks)

दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

- a) शारसूत्र निर्माण पद्धती, आर्हता, अनाईता, वापरावयाची पद्धती व उपद्रव वर्णन करा.

 Describe method of preparation, indications, contraindications, method of application and complications of ksharsutra
- b) दग्याची कारणे, प्रकार, लक्षणे, रूल ऑफ नाइन व चिकित्सा लिहा. Write down causes, types, clinical features, rule of nine and management of burn.
- c) रक्तदानची व्याख्या लिहून, रक्तगट, कम्पटीबीलीटी, आईता, अनाईता, उपद्रव व चिकित्सा लिहा.

 Define blood transfusion and write down blood groups, compatibility, indications, contraindications and complications with management.
- d) अग्निकर्माची साधने, प्रकार, आईता, अनाईता, उपद्रव व चिकित्सा लिहा.
 Write down instruments used for Agnikarma and types, indications contraindications, complications and treatment of agnikarma.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017 SHALYA TANTRA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - The number to the right indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any Question Paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

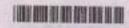
लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer questions (any five out of six):

- अंससंधी=पृतिची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down clinical features and treatment of shoulder dislocation.
- b) 'एक्स्टाड्यरल' हिमॉटोमा व्याधीची लक्षणे लिहा. Write down clinical features of Extradural haematoma.
- कस्थी बिद्रधी म्हणजे काय ते लिहन त्याचे लक्षणे लिहा. Write down definition and symptoms of Osteomyelitis.
- d) गुल्म व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write down management of Gulma Roga.
- e) 'स्तनविद्वधी' चिकित्सा लिहा. Write down treatment of Breast Abscess.
- f) परिकर्तिका ज्याधीची लक्षणे लिहा. Write down clinical features of Fissure in Ano.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer questions (any six out of seven):

- अनडीसेंडेड टेस्टीज व एक्टोपिक टेस्टीज मधील फरका लिहा.
 Write down difference between Undescended Testis and Ectopic Testis.
- b) आयुनिक शास्त्रानुसार भगाचे प्रकार लिहा.
 Write down classification of Fracture as per modern science.
- ट) 'निरुद्धप्रकाश' व्याधीची कारणे, लक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down causes, clinical features and treatment of Phimosis.
- d) आधुनिक मतानुसार भगंदर व्याधीचे हेतू व लक्षणे लिहा. Write down aetiopathology and symptoms of Fistula in Ano.
- e) 'फलकोषविवर्तन' व्याधीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write down clinical features and management of Torsion of Testis.
- f) आंत्रावरोध व्याधीची कारणे व परीक्षणे लिहा. Write down causes and investigations of Intestinal obstruction.
- g) मूत्रजवृद्धी व्याधीची चिकित्सा लिहा. Write down treatment of Hydrocele.

SECTION - B (45 Marks)

दीर्पोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer questions (any three out of four):

- अांत्रपुच्छशोध व्याधीची कारणे, लक्षणे, उपद्रव, परीक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down etiology, clinical features, complications, investigations and treatment of Appendicitis.
- b) 'अर्घ ' व्याघीची कारणे, लक्षणे, अवस्था, उपद्रव व चिकित्सा लिहा.
 Write down causes, clinical features, degrees, complications and treatment of Haemorrhoids.
- पित्ताश्मरी ' व्याधीची कारणे, लक्षणे, परीक्षणे व चिकित्सा लिहा.
 Write down etiology, clinical features, investigations and treatment of Cholelithiasis.
- d) मृत्राश्मरीची कारणे, संप्राप्ती, लक्षणे, प्रकार व चिकित्सा लिहा. Write down causes, clinical features, classification and management of Urolithiasis.

Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2017 SHALYA TANTRA – I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use bluelblack ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

- a) शल्य व्याख्या स्पष्ट करा.
 Explain definition of Shalya.
- प्रतिक्रियात्मक रक्तस्त्राव स्पष्ट करा.
 Explain Reactionary haemorrhage.
- प्रवेश यंत्र स्पष्ट करा .
 Explain Sadansha yantra.
- d) गोफणा बंध स्पष्ट करा. Explain Gophana Bandha.
- e) कफज विद्रधि स्पष्ट करा. Explain Kaphaj Vidradhi.
- अँट्रोपिन बद्दल लिहा.
 Explain about Atropin.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven):

- a) स्थानिय संज्ञानाश प्रकार. Types of local anaesthesia.
- b) संयोजक ऊतिशोध स्पष्ट करा. Explain Cellulitis.
- c) ब्रणशोध चिकित्सेत सप्तविध उपक्रम लिहा. Write Sapta Vidha Upakrama in Vrana-Shoth Chikitsa.
- d) रक्तस्तंभनाचे उपाय लिहा. Write about Raktasthambhan Upaya
- e) अग्निकर्म योग्य-अयोग्य स्पष्ट करा. Write Indications-contraindications of Agnikarma.
- f) आगन्तुज व्रण प्रकार स्पष्ट करा. Explain types of Agantuj Vrana.
- g) स्तब्धता प्रकार लिहा. Write types of shock.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

- a) त्रिविध कमें व अष्टविध शस्त्रकमें सविस्तर लिहा. Describe Trividha Karma and Ashtavidh Shastrakarma.
- b) षट्क्रियाकालाबद्दल सविस्तर लिहा.
 Describe Shatkriyakal in details.
- c) धमनीविकार वर्णन करुन वर्जर्स डिसीजबद्दल सविस्तर लिहा. Describe Dhamani vikar and explain Buerger's disease in details.
- d) रक्तस्त्रावाची कारणे, लक्षणे, प्रकार लिह्न चिकित्सा लिहा. Describe causes, symptoms, types and treatment of haemorrhage.

Third B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 SHALYA TANTRA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

 लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच): Short answer question (any five out of six):

 $(5 \times 3 = 15)$

- व) मृत्रजवृद्धी आयुर्वेदिक चिकित्सा. Ayurvedic treatment of Mutrajavruddhi (hydrocele).
- b) परिवर्तिका शस्त्रकर्म चिकित्सा. Surgical treatment of Paraphimosis.
- c) उर: स्तोब हेत. Causes of pleural effusion.
- d) आमाशय व्रण हेत्. Causes of gastric ulcer.
- e) वुक्काचे सहज विकार. Congenital deformities of kidney.
- f) अन्याशय शोध लक्षणे. Sign and symptoms of pancreatitis.

लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

व) पिताशय शोध विशेष परीक्षणे.

Specific investigations of cholecystitis.

b) सहज जठा निर्गम संकोच याचे शस्त्रकर्म.

Surgical treatment of congenital pyloric stenosis.

c) स्तनग्रंथी लक्षणे व चिकित्सा लिहा.

Write down clinical features and treatment of fibroadenoma of breast.

d) परिकर्तिका हेतु व चिकित्सा.

Causes and treatment of fissure-in-ano.

e) जलोदर हेतू व लक्षणे.

Causes and clinical features of jalodara (ascites).

शुक्रनाडी छेदन शस्त्रकर्म.

Shukra nadi chhedan shastrakarma (vasectomy).

g) शिरोभिधात लक्षणे.

Sign and symptoms of head injury.

SECTION - B

(45 Marks)

3. दीधोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

(a) वंकाणगत आंत्रवृद्धीची कारणे, लक्षणे व शस्त्रकर्म चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Write down causes, clinical features and surgical treatment of inguinal hernia.

b) अष्ठिलाग्रंथीवृद्धीची कारणे, लक्षणे, परीक्षणे व शस्त्रकर्म चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Write down causes, sign-symptoms, investigations and surgical treatment of Ashthilagranthivruddhi (Benign enlargement of prostate).

 (c) कांडभन परिभाषा, सामान्य लक्षणे, सामान्य चिकित्सा लिह्न पशुंका भन्न हेतु , लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Write down definition, general symptoms, basic treatment of kand bhagna (fracture). Describe the causes, symptoms and treatment of parshuka bhagna (rib fracture).

d) उंडुकपुच्छ शोध हेतु, लक्षणे व शस्त्रकर्म चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Write down causes, sign-symptoms and surgical management of appendicitis.

d B.A.M.S. (2010) Examination, Summer 2016 SHALYA TANTRA - I

lours

Total Marks: 90

nstructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A

(45 Marks)

ाधुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

hort answer question (any five out of six):

-) कालांतर प्राणहर मर्म Kalantar pranhar marm
- b) पश्चात कर्म Paschat karm (post-operative measures)
- c) क्षारसूत्र उपयोग Uses of Ksharsutra
- d) अग्निकर्म योग्य व्याधी Indications of Agnikarm
- e) कुनख व चिप्प Kunakh and chippa
- f) যুৱ রণ লফাণ. Shuddha vran lakshane.

- लघुनरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :
 Short answer question (any six out of seven) :
 - a) वणाची व्याख्या व आगन्तु व्रणाचे प्रकार वर्णन करा. Describe definition of Vrana and types of Agantu Vrana.
 - b) सिराकौटिल्य निदान व चिकित्सा लिहा. Write down investigations and treatment of varicose veins.
 - c) दण्यत्रणाचे प्रकार लिहा. Write down types of Dagdhavrana.
 - d) नाडी व्रणासंबंधी लिहा. Write about Nadivrana.
 - e) यंत्रप्रकार. Types of Yantra.
 - f) शस्त्रदोष. Shastradosha.
 - g) फिल्ड ब्लॉक. Field block.

SECTION - B

(45 Mari

(3×15=

- दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :
 Long answer question (any three out of four) :
 - अम्नीकर्माचे महत्व लिहून अम्नीकर्म उपद्रव व त्यावरील चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.
 Write down importance of agnikarma. Describe complications and its treatment of agnikarma in detail.
 - काराची व्याख्या व प्रकार लिहून कारसूत्र निर्माण विधि सर्विस्तर वर्णन करा.
 Write down definition and types of Kshar. Describe preparation of Ksharsutra in detail.
 - c) संज्ञाहरण व्याख्या लिहून सार्वदेहिक संज्ञाहरणाच्या अवस्था वर्णन करा. Write down definition of anaesthesia and describe stages of general anaesthesia.
 - d) अष्टविध शस्त्रकर्म सविस्तर वर्णन करा. Describe Ashtavidha Shastrakarm.

1 NO SEE 25 TO 10 OF 1 OF 1

Third B.A.M.S (New) Examination, Summer 2014 SHALYA TANTRA - II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use separate book for all Section A & Section B.

SECTION - A

(45 Marks)

1. Write Short Answer Questions (Any five out of six):

 $(5 \times 3 = 15)$

खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न थोडक्यात लिहा :

a) डरमाईंड सिस्ट वर्णन करा. Explain Dermoid cyst.

- b) हैडाटीड सिस्ट वर्णन करा. Explain hydatid cyst.
- c) अर्बुद व्याख्या व प्रकार लिहा. Write definition and types of tumour,
- पम्न व्याख्या व प्रकार लिहा. Write definition of fracture and types.
- एणाल्ड् डिसीज हेत् व चिकित्सा लिहा. Write etiology and treatment of Reynald's disease.
 - निकद प्रकाश लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of phimosis.

2. Write Short Answer Questions (Any six out of seven):

(6×5=30)

खालीलपैकी कोणतेही सहा प्रश्न सोडवा :

- क) सिर्वेसीयस सिस्ट हेतु व चिकित्सा लिहा.
 Write sebaceous cyst etiology and treatment.
- b) भगंदर व्याधीचे हेतु व चिकित्सा लिहा.
 Explain etiology and treatment of Fistula in ano (Bhagandhara).
 - c) स्तन ग्रंथी लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of Fibroadenoma of breast.
 - d) बर्जर डिसीज हेतु, लक्षणे, चिकित्सा लिहा. Explain etiology, symptoms and treatment of Burger's disease.
 - e) वृक्कारमरी हेतु व चिकित्सा लिहा. Write etiology and treatment of Renal calculi.
 - ्रा) अर्श व्याधीचे हेतु व चिकित्सा लिहा. Write etiology and treatment of Arsh (Haemorroids).
 - g) यकृतवृद्धी हेतु, लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write etiology, symptoms and treatment of liver Abscess.

SECTION - B

(45 Marks)

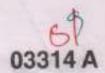
Write Long Answer Questions (Any three out of four):

(3×15=45)

खालीलपैकी कोणतेही तीन दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा :

- a) मुत्रज वृद्धी हेतु, लक्षणे, परीक्षा व चिकित्सा लिहा. Write etiology, symptoms, diagnostic tests and treatment of Hydrocele.
- b) आंत्रपुच्छ शोथ लक्षणे, हेतु, चिकित्सा लिहा.
 Write etiology, symptoms and treatment of Appendicitis.
- c) अन्याशय शोध हेतु, लक्षणे, चिकित्सा लिहा. Write etiology, symptoms and treatment of Pancreatitis.
- d) स्तानार्बुद वर्णन करा. Explain breast cancer.

Third B.A.M.S. (New) Examination, Summer 2014 SHALYATANTRA - I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- 5) Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
- 7) Use separate answerbook for Section A and Section B.

SECTION - A

45 Marks

Short answer question (any five out of six):

(5x3=15)

- a) वैकृतापहम् म्हणजे काय ?) Write about Vaikrutapaham.
- b) 'विद्युत दग्ध' लिहा. Write about 'Electric Bum'.

- c) सद्योव्रण चिकित्सा लिहा. Write the treatment of Sadyovrana.
- d) केटामीन मात्रा व कार्य लिहा.
 Write dose and action of 'ketamin'.
- e) पिचु, प्लोत, कवलिका महत्त्व वर्णन करा. Write importance of pichu, plot and kavalika.
- f) ध्वनिधित्रण-वर्णन करा. Explain Sonography.

2. Short answer question (any six out of seven):

(6×5=30)

- a) एषण कर्म व आहारण कर्म वर्णन करा.

 Describe Eshan Karma and Aaharan Karma.
- b) सार्वदैहिक संज्ञाहरणाच्या विविध अवस्था वर्णन करा.
 Explain various stages at General Anaesthesia.
- c) अग्निकर्म साध्य व्याधि व कर्म लिहा. Explain Agnikarma Sadhya disease and Agnikarma.
- d) ''षट्क्रियाकालावर'' थोडक्यात महिती द्या. Explain "Shatkriyakal" in short.
- e) निर्जेतुकीकरणाचे प्रकार लिहा. Describe types of sterilisation.
- f) श्वारसूत्र महत्त्व व निर्मान विधी. Explain importance of Ksharsutra and its Nirman Vidhi.
- g) रक्तदान उपद्रव व चिकित्सा. Explain complication of Blood Transfusion and its treatment.

SECTION - B

45 Marks

3. Long answer question (any three out of four):

(3×15=45)

- a) स्नार अग्निकर्म व रक्तमोक्षण महत्त्व वर्णन करा.

 Write importance of Kshar Agnikarma and Raktamokshan.
- b) सौषुम्निक संज्ञाहरण विधी, उपद्रव व त्यांची चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा.

 Describe spinal Anaesthesia and its updrava and its treatment.
- c) रक्तस्त्राव, रक्तस्तंभन व रक्तादान विचार स्पष्ट करा.
 Explain concept of Haemorrhage, Blood transfusion and Raktastrava.
- d) कोथ व्याख्या लिहून त्यांचे प्रकार व चिकित्सा सविस्तर लिहा.

 Describe definition of 'Koth' and its types and explain treatment of koth.

MONTH MANAGEMENT

03314 A

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2013 SHALYA TANTRA – I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

 कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे ४ ते ५ ओळीत लिहा : किसी भी पाँच प्रश्नों के उत्तर ४-५ पंत्रती में लिखिए :

(5×3=15)

Answer any five questions in 4 to 5 lines :

a) रोम संबनन रोम संजनन

Rom Sanjanan

b) पन्यनारी विचार पन्यनारी विचार Dhanwantari Vichar

c) स्थानिक संज्ञानाश स्थानिक संज्ञानाश Local Anaesthesia

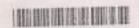
03314 A

- d) माडीयंत्र माडीयंत्र Naadi Yantra
 - e) पायना विधी पायना विधी Payana Vidhi
 - f) विशिखानु प्रवेश विधी विशिखानु प्रवेश विधी Vishikhanu Pravesh Vidhi
- कोणत्याही तीन प्रश्न सोडवा.
 कोईभी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखे ।
 Answer the following (any three) .
 - a) रक्तादान रक्तादान

Blood Transfusion

- b) यंत्रांचे गुण व दोष यंत्रों के गुण तथा दोष Yantra's Guna & Dosha
- c) शस्त्रकर्मागार सञ्जा-बास्तु विचार शस्त्रकर्मागार सञ्ज-बास्तु विचार. Ideal operation theatre concept.
- d) एम्,आर्,आय, उपयोगिता एम्,आर्, आय्, उपयोगिता Utility of M.R.I.

(3x5=15)

SECTION - C

कोणतेहीं तीन प्रश्न सोडवा. कोईभी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखे । (3×15=45)

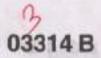
Answer the following (any three) .

 संज्ञानाशाचे विविध प्रकार लिहून सार्वदेहीक संज्ञानाशासाठी वापरत्या जाणाऱ्या द्रव्यांची नावे सांगून, सार्वदेहीक संगोहनाच्या अवस्थांचे सविस्तर वर्णन करा.

संज्ञानाश के विविध प्रकार लिखकर सार्वदेहिक संज्ञानाश के लिए उपयुक्त द्रव्यों के नाम लिखकर, सार्वदेहीक संमोहन की अवस्थाओंका विस्तार से वर्णन कीजिए ।

Write down the different types of anaesthesia and the name of the drugs used for General Anaesthesia and describe the stages of General Anaesthesia in detail.

- 5. सौषुम्निक संज्ञानाश विधी सविस्तर तिहुन, त्याच्यामुळे निर्माण होणारे उपद्रव व त्यांची चिकित्सा वर्णन करा. सौषुम्निक संज्ञानाश विधी विस्तार से लिखकर, इसमें होने वाले उपद्रव एवम् उनकी चिकित्सा का वर्णन कीजिए । Describe the procedure of spinal anaesthesia and its complication and the management of the complication.
- अष्टविध संस्वकर्मांचे सविस्तर वर्णन करा.
 अष्टविध संस्वकार्मोंका विस्तर से वर्णन कीविए ।
 Describe 'Ashtavidha Shastra Karma' in detail.
- निजैतुकीकरणाच्या विविध पदतीचे सविस्तर वर्णन करा.
 निजैतुकीकरण के विविध विधीयों का विस्तार से वर्णन कीजिए ।
 Describe the different types of sterifization in detail.

Third B.A.M.S. (New) (Ayurvedacharya) Examination, Summer 2012 SHALYA TANTRA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions:1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

Answer the following (any five out of six)

(5x3=15)

- a) भन उपद्रव. # complication
- b) सिरा कौटिल्य कारणे व उपद्रव. Varicose vein causes of complication
- c) संधीमुक्त भन प्रकार व सामान्य लक्षण. Type, sign & symptoms
- d) स्तनरोग प्रकार व चिकित्सा. ७५०९५ हु 🤸
- e) परिकर्तिका निदान व लक्षणे. causes & sign & symptoms
- 1) मूत्रगत रक्तस्त्राव व्यवच्छेदक निदान. Haematuria differential diagnosis
- a) भग्न उपद्रव.
- b) सिरा कौटिल्य कारण एवं उपद्रव.
- с) संधीमुक्त भन्न प्रकार एवं सामान्य लक्षण.
- d) स्तनरोग प्रकार एवं चिकित्सा.
- e) परिकर्तिका निदान एवं लक्षण.
- मूत्रगत स्क्तस्त्राव व्यवच्छेदक निदान.

- a) Bhagna Complications. (a (ayananbeynya) (wold) 2.M.A.S bridT
 - b) Sira Kautilya (Varicose Vein) causes and complications.
 - c) Sandhimukta Bhagna types and sign symptoms.
 - d) Stanarog types and treatment.
 - e) Parikartika causes and sign symptoms.
 - f) Haematuria differential diagnosis.
- 3. Answer the following (any three out of four):

(3×5=15)

of the area. - The Camplications

AT A CAMPAT HISTORY WATER PROPERTY (5

- a) गुदगत रक्तसाव व्यवच्छेदात्मक निदान.
- b) स्नायुप्रतान शोध.
- c) शिरोभग्न लक्षण विविकत्सा.
- d) क्रॉन्स डिसीज लक्षण व चिकित्सा.
 - a) गुदगत रक्तस्राव व्यवच्छेदात्मक निदान.
 - b) स्नायुप्रतान शोथ.
 - c) त्रिरोभग्न लक्षण एवं चिकित्सा.
- d) क्रॉन्स हिसीज लक्षण व चिकित्सा.
 - a) Gudagat Raktastrav differential diagnosis.
 - b) Tenosynovitis.
 - c) Sirobhagna sign symptoms and treatment.
 - d) Croh's disease sign symptoms and treatment.

SECTION - C

(LAQ)

Attempt any three long answer questions out of four:

(3×15=45)

- मूत्रज वृद्धी, हेत्, निदान, लक्षण व चिकित्सा सांगून आधुनिक पद्धतीने केले जाणारे कोणतेही एक शस्त्रकार्म सविस्तर लिहा.
 - मूत्रज वृद्धी हेतू, निदान, लक्षण एवं चिकित्सा बताकर आधुनिक पद्धती से किए जानेवाले कोई एक शस्त्रकर्म सविस्तर लिखिए ।
- Write, cause, sign, symptoms and treatment of hydrocele and one surgical management of hydrocele.
 - उण्डुकपुच्छ शोध हेतु, लक्षण, निदान व शस्त्रकर्म चिकित्सा लिहा.
 उण्डुकपुच्छ शोध हेतु, लक्षण, निदान एवं शस्त्रकर्म चिकित्सा लिखिए ।
 Write causes of Appendicitis, sign symptoms and surgical management of appendix.
 - भग्न व्याख्या, सामान्य कारणे व लक्षणे, सामान्य चिकित्सा लिहून अंसफलकास्थि भग्नाचे हेतू, लक्षण व चिकित्सा लिहा.

भग्न व्याख्या, सामान्य कारण एवं लक्षण तथा सामान्य चिकित्सा लिखकर अंसफलकास्थि भग्न हेत्, लक्षण एवं चिकित्सा लिखो ।

Write definition of fracture, causes, sign, symptoms and treatment and write causes, sign symptoms and treatment of fracture of Scapula.

गुदग्रंश हेत्, कारण, लक्षण लिह्न आयुर्वेदोक्त चिकित्सा सांगून आधुनिक शस्त्रकर्म सविस्तर लिहा.
 गुदग्रंश हेत्, कारण, लक्षण लिखकर आयुर्वेदोक्त चिकित्सा लिखकर आधुनिक शस्त्रकर्म सविस्तर लिखो.

Write causes, sign, symptoms of prolapse of rectum and its ayurvedic management and write its surgical management.

INCOME NAMED IN

03314 A

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Winter 2012 SHALYA TANTRA - I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

- Instructions: 1) All questions are compulsory.
 - 2) The number to the right indicates full marks.
 - 3) Draw diagrams wherever necessary.
 - 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B

(30 Marks)

(5×3=15)

कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा :

कोई भी पाँच प्रश्न लिखें।

Answer the following (any five):

हल्हन टिकेची विशेषता.

इल्हन टिके कि विशेषतः

Importance of Dulhan Commentary,

b) ब्रिहीमुख यंन्त्र शस्त्र वर्णन.

ब्रिहामुख यंन्त्र शस्त्र वर्णन।

Discription of Brihimukh yantra shastra.

c) प्लोत

प्लोव

Plot.

d) रक्षाकर्म

रक्षाकर्म

Raksha karm.

(3×5=15)

- e) बलौकाची कार्य मिशांसा. बलौका कि कार्य मिशांश। Jalouka's (leech) mode of action.
- सोनोग्राफी करीता योग्य व्याची.
 सोनोग्राफी के लिए योग्य व्याची।
 Indication of sonography.
- कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा : कोई भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखें।

Answer the following (any three):

- a) भेदन व विस्त्रावण विधी.
 भेदन एवं विस्त्रावण विधी।

 Bhedan and Vistravan procedure.
- मॅट्रेस सुचरचे महत्व.
 मॅट्रेस सुचरके महत्व ।
 Importance of mattress suture.
- c) स्थानिक संद्राहरण. स्थानिक संद्राहरण। Local anaesthesia.
- त) रक्तस्तंभनाचे आयुर्वेदिक व आधुनिक उपाय.
 रक्तस्तंभन के आयुर्वेदिक एवं आधुनिक उपाय।

Management of Haemostasis according to Ayurved and modern.

SECTION - C (LAQ)

कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा : कोई भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखें। (45 Marks)

Answer the following (any three):

 क्ष-िकरण, सि.टी स्कॅन, एम. आर. आय यांची रुण परीक्षण व चिकित्सेकरीता कशा उपयोग होतो हे विशद करून त्यांचे ऑडक्सनटेज व डिसऑडक्सनटेज लिहा।

क्ष-किरण, सि.टी. स्कॅन, एम.आर.आय इनकी रूण परीक्षण एवं चिकित्सा के लिए कैसे उपयुक्त है यह विषद करके उनके ॲडव्हानटेज एवं डिसॲडव्हानटेज लिखे।

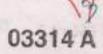
How X-ray, C.T. Scan, M.R.I are useful for examination of patient and treatment? Write its advantage and disadvantage.

संज्ञाहरणाची व्याख्या, प्रकार लिहून पृष्ठवंशीय संज्ञाहरण सविस्तर लिखे।.
 संज्ञाहरण की व्याख्या प्रकार लिखकर पृष्ठवंशीय संज्ञाहरण सविस्तर लिखे।.
 Describe definition, types, of anaesthesia as well as spinal anesthesia in detail.

- 6. यंत्र व शस्त्र या मधील भेद स्पष्ट करून कोणत्याही 10 शस्त्राची नावे, उपयोग सचिव्र वर्णन करा. (1×15=15) यंत्र एवं शस्त्र में भेद स्पष्ट करके कोई भी 10 शस्त्रों के नाम, उपयोग सचिव्र वर्णन करें।

 Mention difference between yantra and shastra. Describe any 10 shastra's name, utility with diagram.
- सृश्रुत संहितेची विशेषत: लिहुन सृश्रुत संहितेवरील टिकाकारांचे वर्णन व टिकेंची नावे विषद करा. (1x15=15)
 सृश्रुत संहिता की विशेषत: लिखकर सृश्रुत संहिताके टिकाकारोंका वर्णन एवं टिकों कि नाम विषद करे।
 Write down the importance of Sushrut Samhita, detail information of commentator and its commentary.

Third B.A.M.S. (Ayurvedacharya) (New) Examination, Summer 2012 SHALYA TANTRA – I

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of question paper.
 If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

2. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा :

(5×3=15)

कोई भी पाँच प्रश्नों का उत्तर लिखे :

Answer the following (any five):

a) विसंक्रामक दोन औषधी.

विसंक्रामक दो औषधी।

Antiseptic solution (any two).

b) सुश्रुतोक्त दुर्दग्ध चिकित्सा.

सुश्रुतोक्त दुर्दम्ध चिकित्सा ।

Durdagdha treatment according to Sushruta.

c) आभ्यन्तर विद्रधी स्थान.

आभ्यन्तर विद्वधी स्थान ।

Abhyantar vidradhi sthana (situation).

d) संदंश यंत्र.

संदंश यंत्र ।

Samdamsha Yantra.

e) वणवस्तु वणवस्त

Vrana vastu.

- f) तीन योग्या विधी तीन योग्या विधी Any three yogyavidhi.
- 3. कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

कोई भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखे।

Answer the following (any three):

(3×5=15)

- a) दहणोपकरण दहणोपकरण Dahanopakaran.
- शरीरात न विरघळणारे सीवनसूत्र प्रकार.
 शरीर में शोषित न होनेवाले सीवनसूत्र प्रकार ।
 Non absorbable suture material.
- एत्तदोषानुसार रक्तमोक्षण.
 पित्तदोषानुसार रक्तमोक्षण।
 Blood letting according to pitta dosha.
- d) फ्रेश फ्रोजन प्लाजमा. फ्रेश फ्रोजन प्लाजमा । Fresh Frozen Plasma.

SECTION - C

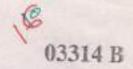
कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. कोई भी तीन प्रश्नों का उत्तर लिखे। Answer the following (any three):

(3×15=45)

(1×15=15)

शस्त्राचे प्रकार सांगृत त्याचे उपयोग आधुनिक मतानुसार सविस्तर वर्णन करा. (1×1
शस्त्रप्रकार वर्णन करे एवं उनकी उपयुक्तता आधुनिक मत अनुसार लिखे ।
 Write down the types of shastra and its uses according to modern sciences.

- रक्तादानाचे महत्व सांगृन त्याचे उपद्रव व विविध रक्तप्रकार वर्णन करा. (1×15=15)
 रक्तादान का महत्व विशद करे. रक्तादान उपद्रव एवम् विविध रक्तप्रकार विस्तृत वर्णन करें।
 Write a note on importance of blood transfusion, its complications and describe different blood products.
- अग्नीकर्म सविस्तर वर्णन करा. (1×15=15)
 अग्नीकर्म तिस्तृत लिखे ।
 Write down details of Agnikarma.
- श− किरणांचा शल्यतंत्रामध्ये उपयोग सोदाहरण स्पष्ट करा. (1×15=15)
 श− किरणों की शल्यतंत्र में उपयुक्तता सोदाहरण स्पष्ट करें ।
 Use of X-ray in surgery, describe in details.

Third B.A.M.S. (New) (Ayurvedacharya) Examination, Winter 2011 SHALYA TANTRA - II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- 4) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

Har sel hip ris

SECTION - B (SAO)

2. Answer the following (any five out of six):

(5×3=15)

🌙 ३) परिकर्तीका लक्षणे व चिकित्सा लिहा.

परिकर्तीका लक्षण और चिकित्सा सिखिये।

Write down sign, symptoms and treatment of parikartika (Fissure in ano).

पौरुष ग्रंथी परीक्षण लिहा.

पौरुव ग्रंबी परीक्षण लिखिये।

Write down examination of prostate gland.

ड्रष्ट व्रण लक्षणे व चिकित्सा लिहा.

दुष्ट व्रण लक्षण और चिकित्सा लिखिये।

Write down sign, symptoms and treatment of dushtavran.

_d)-सुश्रुतोक्त चतुर्विध अर्श चिकित्सा लिहा.

सुश्रुत अनुसार चतुर्विध अर्था चिकित्सा लिखिये।

Describe treatment of Arsha by 4 ways as per Sushrut.

सञ्जत संहिता टीपा लिहा.

सुबुत संहिता के बारे में लिखिये।

Write down about Sushrut Samhita.

्री) Smith Fracture बहल लिहा.

Smith Fracture के बारे में लिखिये।

Write down about Smith Fracture.

3. Answer the following (any three out of four).

 $(3 \times 5 = 15)$

- ्रa) व्रणशोध अवस्था व चिकित्सा लिहा. व्रणशोध अवस्था एवं चिकित्सा लिखिये। State the stages and treatment of vranashoth.
- ्b) गविनीगत अश्मरीची लक्षणे व चिकित्सा लिहा. गविनीगत अश्मरी लक्षण एवं चिकित्सा लिखिये। Write down the sign symptoms and treatment of ureteric calculus.
- ्र) अनवबद्ध शत्य चिकित्सा लिखिये। अनवबद्ध शत्य चिकित्सा लिखिये। Write down the treatments of Anavbaddha Shalya.
- ्रे) यकृत विद्रधी सर्वस्तर लिहा. यकृत विद्रधी विस्तार से लिखिये। Describe Liver Abscess.

SECTION – C (LAQ)

Answer any three out of Que. No. 4, 5, 6, 7.

(3×15=45)

- 4. साधारण अर्बुद व पातकार्बुदातील फरक स्पष्ट करून स्तन घातकार्बुदाची चिकित्सा लिहा.

 साधारण अर्बुद और घातकार्बुद फरक स्पष्ट करके स्तनधातकार्बुदा चिकित्सा लिखिये।

 State the difference between Benign and malignant tumour and write down the treatment of breast malignancy.
- 5. आन्त्रवृद्धीचे प्रकार लिहुन नाभिगत आन्त्रवृद्धी सविस्तर लिहा. आन्त्रवृद्धी के प्रकार लिखे एवं नाभीगत आन्त्रवृद्धी विस्तार से लिखिये। Write down types of Hernias and describe umbilical Hernia in detail.
- 6: बंधाची उपयुक्तता, प्रकार,आकृतीसह सविस्तर वर्णन करा. बंध की उपयुक्तता, प्रकार आकृती के साथ विस्तार से वर्णन कीविये।
 Write down usage of bandha (bandages) and its types c figures in detail.
 - तीव्र पित्ताशय शोधाचे वर्णन करन त्याची सविस्तर चिकित्सा लिहा.
 तीव्र पित्ताशय शोध का वर्णन एवं चिकित्सा विस्तार से लिखिये।
 Describe Acute cholecystitis and its management.

03314 B

Third B.A.M.S. (New) (Ayurvedacharya) Examination, Summer 2012 SHALYA TANTRA – II

Total Duration: Section A + B + C = 3 Hours

Section B & C Marks: 75

SECTION - B & SECTION - C

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- 2) The number to the right indicates full marks.
- 3) Draw diagrams wherever necessary.
- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

SECTION - B (SAQ)

Answer the following (any five out of six)

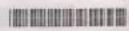
(5×3=15)

- a) भग्न उपद्रव.
- b) सिरा कौटिल्य कारणे व उपद्रव.
- c) संधीमुक्त भग्न प्रकार व सामान्य लक्षण.
- d) स्तनरोग प्रकार व चिकित्सा.

54

- e) परिकर्तिका निदान व लक्षणे.
- f) मूत्रगत स्वतस्त्राव व्यवच्छेदक निदान.
- a) भग्न उपद्रव.
- b) सिरा कौटिल्य कारण एवं उपद्रव.
- c) संधीमुक्त भग्न प्रकार एवं सामान्य लक्षण.
- d) स्तनरोग प्रकार एवं चिकित्सा.
- e) परिकर्तिका निदान एवं लक्षण.
- f) मूत्रगत रक्तस्त्राव व्यवच्छेदक निदान.

CAREFORD OF THE PARTY OF THE PA

- a) Bhagna Complications.
- b) Sira Kautilya (Varicose Vein) causes and complications.
- c) Sandhimukta Bhagna types and sign symptoms.
- d) Stanarog types and treatment.
- e) Parikartika causes and sign symptoms.
- f) Haematuria differential diagnosis.
- 3. Answer the following (any three out of four) :

(3×5=15)

- a) गुदगत रक्तस्राव व्यवच्छेदात्मक निदान.
- b) स्नायुप्रतान शोध.

500

- c) शिरोभग्न लक्षण विचिकित्सा.
- d) क्रॉन्स डिसीज लक्षण व चिकित्सा.
- a) गुदगत रक्तसाव व्यवच्छेदात्मक निदान.
- b) स्नाबुप्रतान शोध.
- c) शिरोभन लक्षण एवं चिकित्सा.
- d) क्रॉन्स हिसीज लक्षण व चिकित्सा.
- a) Gudagat Raktastrav differential diagnosis.
- b) Tenosynovitis.
- c) Sirobhagna sign symptoms and treatment.
- d) Croh's disease sign symptoms and treatment.

SECTION - C

(LAQ)

Attempt any three long answer questions out of four:

(3×15=45)

 मृत्रव वृद्धी, हेतू, निदान, लक्षण व चिकित्सा सांगून आधुनिक पद्धतीने केले जाणारे कोणतेही एक शस्त्रकार्म सविस्तर लिहा,

मृत्रज वृद्धी हेतू, निदान, लक्षण एवं चिकित्सा बताकर आधुनिक पद्धती से किए जानेवाले कोई एक शस्त्रकर्म सविस्तर लिखिए ।

Write, cause, sign, symptoms and treatment of hydrocele and one surgical management of hydrocele.

- उण्डुकपुच्छ शोध हेतु, लक्षण, निदान व शस्त्रकर्म चिकित्सा लिहा.

 उण्डुकपुच्छ शोध हेतु, लक्षण, निदान एवं शस्त्रकर्म चिकित्सा लिखिए ।

 Write causes of Appendicitis, sign symptoms and surgical management of appendix.
- भग्न व्याख्या, सामान्य कारणे व लक्षणे, सामान्य चिकित्सा लिहून अंसफलकास्थि भग्नाचे हेत्, लक्षण व चिकित्सा लिहा.

भग्न व्याख्या, सामान्य कारणं एवं लक्षण तथा सामान्य चिकित्सा लिखकर अंसफलकास्थि भग्न हेतू, लक्षण एवं चिकित्सा लिखो ।

Write definition of fracture, causes, sign, symptoms and treatment and write causes, sign symptoms and treatment of fracture of Scapula,

गुदभंश हेतू, कारण, लक्षण लिहून आयुर्वेदोक्त चिकित्सा सांगून आधुनिक शस्त्रकर्म सविस्तर लिहा.
 गुदभंश हेतू, कारण, लक्षण लिखकर आयुर्वेदोक्त चिकित्सा लिखकर आधुनिक शस्त्रकर्म सविस्तर लिखो.

Write causes, sign, symptoms of prolapse of rectum and its ayurvedic management and write its surgical management.

Third B.A.M.S. (2010)/Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2018 SHALYA TANTRA - I

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions: 1) Use bluelblack ball point pen only.

- 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper, if written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.
- Draw diagrams wherever necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

 लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : Short answer question (any five out of six):

(5x3=15)

- a) शस्त्रसंपत् लिहा. Write Shastra sampat.
- b) रिगर्स लॅक्टेट सोल्युशन बददल लिहा. Explain about Ringer's Lactate solution.
- c) व्रणशोध आमावस्था लक्षणे लिहा. Write Symptoms of Vranashoth Amavastha.
- d) प्राथमिक स्वतस्त्रावाबददल लिहा, Write about Primary Haemorrhage.
- e) छेदन-भेदन भेद लिहा. Write difference between Chedana and Bhedana.
- f) व्रण शृद्धावस्था लिहा. Write about Vrana Shuddhavastha.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven):

- a) प्रनष्टशस्य निर्हरण उपाय लिहा. Write Pranastashalya Nirharan upay
- b) सिवन प्रकार लिहा.
 Write types of Sivan(suturing).
- रक्तमोक्षण प्रकार लिहा.
 Write types of Raktamokshan.
- d) क्ष-किरण परीक्षणाचे शल्य चिकित्सेत महत्व लिहा. Write importance of X-ray examination in Shalya Chikitsa.
- e) दम्बव्रण प्रकार लिहा. Write types of Dagdha Vrana.
- t) सुश्रुतोक्त अनुशस्त्र लिहा. Write Sushrutokta Anushastra.
- g) अमिकर्म उपद्रव व चिकित्सा लिहा. Write Agnikarma Upadrava and its management.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीचोंत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

- a) यंत्र-व्याख्या, गुण, दोष, कार्य लिह्न प्रकार लिहा. Write definition, guna, dosha, karya and types of Yantra in details.
- b) 'बंध' सविस्तर वर्णन करा.
 Describe Bandha (Bandages) in details.
- ट) सार निरुक्ति, गुण, दोष, प्रकार व कार्य लिह्न क्षार प्रधानता स्पष्ट करा.
 Write Kshar nirukti, guna, dosha, prakara and karya and explain Kshar Pradhanata.
- d) सार्वदैहिक संज्ञानाशाच्या अवस्था, उपयुक्त द्रव्ये, उपद्रव त्यांची चिकित्सा लिहा.
 Describe in details stages, anaesthetics used, complications and management of general anaesthesia.

Third B.A.M.S. (2010)/ Fourth B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2018 SHALYA TANTRA – II

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

Instructions:

1) Use blue/black ball point pen only.

- Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) All questions are compulsory.
- 4) The number to the right indicates full marks.

5) Draw diagrams wherever necessary.

6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION - A (45 Marks)

लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six):

(परिवर्तिका' शस्त्रकर्म वर्णन करा.
 Write operative procedure of 'Parivartika' (Paraphimosis).

- अं सुत्रुतोक्त अश्मरीचे प्रकार लिहा.
 Write types of Ashmari according to Sushruta.
- c) 'मेडू आघातज विकार' लिहा. Write 'Medra-Aghataj Vikara'.
 - d) अस्थीभम संधानाच्या अवस्था वर्णन करा. Describe stages of Healing of Fracture.
- शिरोअभिघात लक्षणे व परिक्षणे लिहा.
 Write about signs symptoms and investigation of Head Injury.
- गुद्दिबद्रधी हेतू व लक्षणे लिहा.
 Describe aetiology and symptoms of Guda Vidhradhi.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) (6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- a) 'मृत्राघाताचे' प्रकार लिहा. Write types of 'Mutraghata'.
- तीव्र अम्नाशय शोध हेत् प्रकार व निदान वर्णन करा. Describe etiopathogenesis, classification and diagnosis of Acute Pancreatitis.
- ,c) मूत्रसंग हेत् व चिकित्सा लिहा. Etiopathogenesis and treatment of Retention of Urine.
- d) उदर रोग हेत् प्रकार व निदान लिहा. Describe etiopathogenesis types and diagnosis of Udar roga.
- e) आयुर्वेद मतानुसार भग्न प्र<u>कार लिह</u>न त्याची लक्षणे लिहा. Write types and signs, symptoms of Bhagna according to Ayurveda.
- अ परिकर्तिका लक्षणे व चिकित्सा लिहा. Write symptoms and treatment of Fissure-in-Ano.
- g) पत्ताशव शोध हेत्, प्रकार व लक्षणे लिहा. Describe etiopathogenesis types and clinical features of Cholecystitis.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four):

- अांत्रपुच्छ शोथ हेत्, लक्षणे, प्रकार व त्याची शस्त्रकर्मासह चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा. Write in detail about etiopathogenesis, clinical features, types with surgical treatment of Appendicitis.
- b) वृद्धी म्हणजे काय ते सांगून आंत्रवृद्धीचे हेतु, लक्षणे, प्रकार व त्याची शस्त्रकर्मासह चिकित्सा सविस्तर वर्णन
 - Define 'Vruddhi' and explain etiopathogenesis, clinical features, types with surgical treatment of Inguinal Hernia.
- अाधुनिक मतानुसार 'भग्न' म्हणजे काय ते सांगृन त्याची लक्षणे व प्रकार लिह्न 'अक्षकास्थिभगाचे सविस्तर वर्णन करा.
 - Define Fracture and signs symptoms, types and describe in detail about 'Akshakasthibhagna' (Clavicle Fracture).
- पौरुष ग्रंथी वृद्धी हेत् लक्षणे प्रकार, परिक्षणे, निदान व शस्त्रकर्म चिकित्सा सविस्तर वर्णन करा. Describe etiopathogenesis, clinical features, types investigations, diagnosis and surgical treatment of Benign Prostatic Hypertrophy.